

2 KORINTHE

5

Paulus' hoop op de opstanding, de rechterstoel van Christus en de verzoening van de wereld met God.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/2-korinthe/5

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Moed houden bij lijden en sterfelijkheid	5 min	5
2	De betekenis van leven en sterven	4 min	8
3	Het lichaam als tent en blijvend huis	2 min	10
4	Het lichaam als woning en kleding	2 min	12
5	Zuchten van lijden en verlangen	3 min	13
6	De opstanding tegenover het Griekse denken	2 min	14
7	Vergeten opstanding onder christenen	2 min	16
8	Een geestelijk lichaam is ook lichamelijk	2 min	17
9	Bekleed worden met onsterfelijkheid	2 min	18
10	De gemeente en het lichaam als Gods tempel	6 min	20
11	Het hemelse huis als verheerlijkte gemeente	2 min	23
12	Onze bestemming op de nieuwe aarde	2 min	24
13	Het herstel van het paradijs	3 min	25
14	De Geest als onderpand van de erfenis	3 min	26

15	Zielenslaap en het Bijbelse beeld van slaap	3 min	28
16	Slaap als beeld van de tijdelijke dood	3 min	30
17	Bewust voortbestaan vóór de opstanding	3 min	32
18	Bij Christus zijn na de dood	4 min	33
19	De rechterstoel en het gezamenlijke oordeel	3 min	36
20	De bema: beloning en straf	3 min	38
21	Opstanding en oordeel over goed en kwaad	2 min	40
22	Het oordeel als drijfveer voor evangelisatie	2 min	41
23	Eeuwige pijniging of vernietiging	4 min	42
24	De ernst van verloren gaan	3 min	44
25	Paulus beroept zich op het geweten	2 min	46
26	Paulus verdedigen tegenover zijn tegenstanders	2 min	47
27	Paulus buiten zichzelf voor God	4 min	48
28	IJver voor God en redelijk onderwijs	4 min	50
29	Christus' dood als onze plaatsvervangende dood	4 min	53

30	Voor allen gestorven of voor uitverkorenen	4 min	55
31	Verzoening voor allen en persoonlijke zonde	2 min	57
32	Adam en Christus: gevolgen voor alle mensen	4 min	58
33	De oproep om Gods verzoening te aanvaarden	2 min	60
	Om verder te lezen		61

1

Moed houden bij lijden en sterfelijkheid

Ik weet niet of de hoofdstukindeling hier zo natuurlijk is. In sommige opzichten is dit geen slechte plek om een nieuw hoofdstuk te beginnen, omdat Paulus over een enigszins ander onderwerp begint te spreken. Toch sluit het heel natuurlijk aan op de gedachte van de voorgaande verzen aan het einde van hoofdstuk 4. In de laatste drie verzen van hoofdstuk 4 van 2 Korinthe zei Paulus:

Daarom verliezen wij de moed niet; integendeel, ook al vergaat onze uiterlijke mens, toch wordt de innerlijke mens van dag tot dag vernieuwd. Want onze lichte verdrukking, die van korte duur is, brengt in ons een allesovertreffend eeuwig gewicht van heerlijkheid teweeg. Wij houden onze ogen immers niet gericht op de dingen die men ziet, maar op de dingen die men niet ziet; want de dingen die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen die men niet ziet, zijn eeuwig.

2 KORINTHE 4:16-18

En in hoofdstuk 5, vers 1:

Wij weten immers dat, wanneer ons aardse huis, deze tent, afgebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen.

2 KORINTHE 5:1

Dit sluit heel direct aan op het voorgaande, zonder een duidelijke breuk. Het maakt deel uit van zijn 'daarom' in vers 16 van hoofdstuk 4:

Daarom geven we de moed niet op.

Hij heeft eerder in hoofdstuk 4 net gezegd dat hij regelmatig in levensgevaar verkeert. En in vers 8 van hoofdstuk 4 beschrijft hij zijn omstandigheden als:

Wij worden in alles verdrukt, maar niet in het nauw gebracht;
wij zijn in twijfel, maar niet vertwijfeld;

2 KORINTHE 4:8

Hij zegt:

Wij dragen altijd het sterven van de Heere Jezus in het
lichaam mee, opdat ook het leven van Jezus in ons lichaam
openbaar wordt.

2 KORINTHE 4:10

Hij zegt het opnieuw in vers 11. In de verzen 8 tot en met 11 beschrijft hij deze omstandigheden:

Wij worden in alles verdrukt, maar niet in het nauw gebracht;
wij zijn in twijfel, maar niet vertwijfeld; wij worden vervolgd,
maar niet verlaten; neergeworpen, maar niet te gronde gericht.
Wij dragen altijd het sterven van de Heere Jezus in het lichaam
mee, opdat ook het leven van Jezus in ons lichaam openbaar
wordt. Want wij die leven, worden voortdurend aan de dood
overgegeven om Jezus' wil, opdat ook het leven van Jezus
openbaar wordt in ons sterfelijk vlees.

2 KORINTHE 4:8-11

Al die dingen herinneren ons voortdurend aan onze sterfelijkheid en aan de nabijheid van het moment waarop onze aardse pelgrimsreis hier ten einde komt. En ze maken die pelgrimsreis pijnlijk terwijl we op het einde ervan wachten.

Maar deze dingen zouden anderen kunnen ontmoedigen. Hij zegt immers in vers 8 dat we niet wanhopig zijn. Er zijn twee redenen waarom we de moed niet verliezen. Ten eerste zegt hij dat deze lichte verdrukkingen van ons iets voor ons tot stand brengen. Hij heeft het niet alleen over iets ver weg in de hemel, hoewel dat natuurlijk ook deel uitmaakt van wat ze voor ons tot stand brengen. Het is veeleer zo dat, terwijl de uiterlijke mens vergaat, er innerlijk iets gebeurt.

Daarom verliezen wij de moed niet; integendeel, ook al vergaat onze uiterlijke mens, toch wordt de innerlijke mens van dag tot dag vernieuwd. Want onze lichte verdrukking, die van korte duur is, brengt in ons een allesovertreffend eeuwig gewicht van heerlijkheid teweeg. Wij houden onze ogen immers niet gericht op de dingen die men ziet, maar op de dingen die men niet ziet; want de dingen die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen die men niet ziet, zijn eeuwig.

2 KORINTHE 4:16-18

Er wordt dus door dit lijden een innerlijk, geestelijk voordeel verkregen, nu al. Hoe dichter we bij de dood komen, en hoe zwakker we in het vlees zijn, en hoe minder we in staat zijn ons eigen leven te redden, des te meer moeten we vertrouwen op:

Ja, wij hadden voor ons eigen besef het doodvonnis zelf al ontvangen, opdat wij niet op onszelf zouden vertrouwen, maar op God, Die de doden opwekt.

2 KORINTHE 1:9

Des te meer moeten we zien dat:

Maar Hij heeft tegen mij gezegd: Mijn genade is voor u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht. Daarom zal ik veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij komt wonen.

2 KORINTHE 12:9

En des te meer wordt het leven van Jezus in onze lichamen openbaar. Dat is het geestelijke voordeel dat dit lijden nu al heeft.

2

De betekenis van leven en sterven

Maar in hoofdstuk 5 brengt hij nog een voordeel ter sprake. Er is ook iets na dit leven. Dit is nog een reden waarom we de moed niet verliezen wanneer we de dood onder ogen zien. De ene reden is dat het geestelijk goed voor ons is om de dood onder ogen te zien. Ten tweede is de dood zelf voor ons niet zo erg als voor mensen die geen christen zijn. De dood is voor de christen eigenlijk helemaal geen slechte zaak. In één opzicht is hij iets negatiefs, en dat is natuurlijk dat hij een einde maakt aan onze aardse activiteiten en aan al het vruchtbare werk dat we misschien hopen te verrichten.

We leven immers maar één keer op deze aarde. En we hebben maar een bepaald aantal dagen en jaren en ogenblikken waarin we de gelegenheid hebben om invloed op de wereld uit te oefenen, zodat die er, wanneer we er niet meer zijn, baat bij zal hebben gehad dat we hier zijn geweest. Het is tragisch dat veel mensen hun leven leiden zonder enig besef van wat ze hier voor de wereld moeten doen, of wat ze als hun nalatenschap moeten achterlaten, wat hun aanwezigheid op deze aarde tot stand zou moeten hebben gebracht.

Veel mensen hebben geen enkel besef van betekenis. Het nihilisme van deze tijd, de zinloosheid van het leven, is het overheersende gevoel. En het is niet zo verrassend dat veel mensen zichzelf óf van het leven beroven, óf hun leven eenvoudigweg wijden aan

zelfdestruktieve patronen die de geest verdoven en iemand de zinloosheid doen vergeten die volgens hen het leven kenmerkt.

Maar veel mensen leven hun ene leven, het enige dat ze krijgen, zonder een besef van een doel, zonder het gevoel ergens naartoe te gaan. Ze hebben niet het gevoel dat ze iets zullen bereiken of betekenis zullen vinden. Ook hebben ze niet het gevoel dat hun leven een wezenlijk verschil zal maken ten opzichte van een wereld waarin ze niet hadden geleefd. Toch is een leven iets van betekenis en zit het natuurlijk vol mogelijkheden.

Er zit een tragische kant aan de dood, zelfs voor de christen. En dat is dat al het goede dat die christen deed, niet langer op aarde gedaan zal worden. Maar zelfs die tragiek wordt enigszins verzacht doordat we niet geloven dat een christen die God trouw dient, kan sterven voordat God met hem klaar is. Dus wanneer iemand sterft die christen is, kunnen we aannemen dat God niets meer met hem van plan was. Dat alles wat zijn levenswerk moest zijn, gedaan is. Anders zou God zijn leven hebben verlengd om zijn werk af te maken. En zo neemt dat alle tragiek uit de dood weg. Natuurlijk is er de tragiek van het verdriet van degenen die achterblijven. En dat is misschien wel het verdrietigste aan de dood van een christen, want een christen die sterft, gaat een betere beloning tegemoet. Paulus zegt in Filippenzen hoofdstuk 1, in een passage die sterk op deze lijkt:

Want het leven is voor mij Christus en het sterven is voor mij winst.

FILIPPENZEN 1:21

Op beide plaatsen, in dit hoofdstuk en in Filippenzen hoofdstuk 1, spreekt hij over afwezig zijn uit het lichaam als iets wat in wezen gelijkstaat aan bij de Heere zijn. Dus de christen heeft bij de dood niets te vrezen, en Paulus vreest die ook niet.

Natuurlijk wil iemand misschien niet voortijdig sterven, omdat hij hoopt meer voor God te kunnen doen. En misschien wil hij ook het verdriet uitstellen dat zijn geliefden zal treffen wanneer hij sterft. Maar afgezien van die paar factoren heeft een christen geen enkele reden om de dood op welke manier dan ook te vrezen of te vermijden. Hij zegt:

3

Het lichaam als tent en blijvend huis

Wij weten immers dat, wanneer ons aardse huis, deze tent, afgebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen.

2 KORINTHE 5:1

En hij spreekt over ons lichamelijke bestaan. Hij spreekt er hier aanvankelijk over als een woonplaats, een tent, een huis, maar hij verandert het beeld van een huis in dat van een tent.

De tabernakel in het Oude Testament werd soms het huis van God genoemd. Toen David zei:

Ja, goedheid en goedertierenheid zullen mij volgen al de dagen van mijn leven. Ik zal in het huis van de HEERE blijven tot in lengte van dagen.

PSALMEN 23:6

was de tabernakel het enige huis van de Heere dat hij kende. Het was zijn zoon Salomo die later een blijvender huis bouwde. Zo geeft ook Paulus aan dat ons huidige lichaam, ons huidige huis, eigenlijk weinig meer is dan een tent. Maar er wacht een huis op ons. Het is zoals toen de ark van het verbond vanuit de tabernakel werd overgebracht naar de nieuwe tempel die Salomo had gebouwd. Vanuit een vergankelijk bouwwerk naar een blijvender soort bouwwerk.

Dus wanneer we sterven, is er de heerlijkheid die in ons is, waarover hij het heeft gehad:

Want onze lichte verdrukking, die van korte duur is, brengt in ons een allesovertreffend eeuwig gewicht van heerlijkheid teweeg.

2 KORINTHE 4:17

En er is een heerlijkheid die in ons geopenbaard zal worden.

[Vertalersnoot: De spreker gebruikt hier de Engelse formulering ‘in us’, ‘in ons’. De HSV heeft in Romeinen 8:18 ‘aan ons geopenbaard zal worden’.] Er is het leven van Jezus dat in ons sterfelijke vlees geopenbaard wordt. Deze Jezus Die in ons woont, en ook onze eigen geest: we verhuizen vanuit dit tijdelijke lichaam naar een blijvender, duurzamer bestaan.

Dus hij zegt:

als dit aardse huis, deze tent, wordt afgebroken, hebben we een gebouw van God, een huis dat niet door mensenhanden is gemaakt en dat voor altijd in de hemel staat.

En hij zegt:

4

Het lichaam als woning en kleding

Want in deze tent zuchten wij ook, en verlangen wij er vurig naar met onze woning die uit de hemel is, overkleed te worden, als wij maar bekleed en niet naakt zullen bevonden worden. Want ook wij, die in deze tent zijn, zuchten terwijl we het zwaar te verduren hebben; wij willen immers niet ontkleed, maar overkleed worden, zodat het sterfelijke door het leven wordt verslonden. Hij nu Die ons hiervoor heeft gereedgemaakt, is God, Die ons ook het onderpand van de Geest gegeven heeft.

2 KORINTHE 5:2-5

Paulus haalt hier twee beeldspraken door elkaar, en dat doet hij vaak in zijn geschriften. Hij lijkt niet het gevoel te hebben dat hij zich daarvoor moet verontschuldigen. We moeten gewoon opmerken wat hij doet. Hij spreekt hier in de ene betekenis over het lichaam als een tent waarin we wonen, en in de tweede betekenis als kleding die we dragen. Een tent en kleding zijn heel verschillende beelden. Een tent is iets waarin een gezin kan wonen. Een stel kleren is iets wat één persoon draagt. Maar het punt is dat ons lichaam in zekere zin een huis voor ons is, een tijdelijke tabernakel waarin we wonen. In een andere betekenis is het de kleding die onze geest draagt. En wanneer we sterven, zijn we tijdelijk ontkleed.

Hij haalt die beelden eigenlijk al in vers 2 door elkaar:

omdat we ernaar verlangen onze hemelse woning als kleding aan te trekken.

We hebben hier een woning voor ogen, een huis uit de hemel, zegt hij, en het is ook onze kleding.

5

Zuchten van lijden en verlangen

Dan ons zuchten. Hij zegt:

Hierin zuchten we.

Die woorden in vers 2, 'hierin', kunnen verwijzen naar wat hij zojuist heeft genoemd: dit huis, deze aardse tent waarin we ons bevinden.

[Vertalersnoot: De gebruikte Engelse vertaling heeft hier 'in this', 'hierin'. De HSV vult dit in als 'in deze tent'. De spreker bespreekt twee mogelijke verwijzingen van het Engelse 'hierin'.] We zuchten in deze tent, we zuchten in dit lichaam. Daarom zou het zuchten een zuchten van lijden, van verdriet, van ontbering kunnen zijn. Want in dit lichaam hebben we inderdaad ontberingen die we bij de dood voorgoed achter ons verwachten te laten.

In Romeinen hoofdstuk 8 hebben we een soortgelijke passage, want in Romeinen 8:22 en 23 staat:

Want wij weten dat heel de schepping gezamenlijk zucht en gezamenlijk in barensnood verkeert tot nu toe. En dat niet alleen, maar ook wijzelf, die de eerstelingen van de Geest hebben, ook wijzelf zuchten in onszelf, in de verwachting van de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing van ons lichaam.

ROMEINEN 8:22-23

Dit gaat over precies hetzelfde als waar Paulus in 2 Korinthe 5 over spreekt: het zuchten dat voortkomt uit het wachten op de verlossing van dit lichaam. En we doen dat deels omdat we de eerstelingen van de Geest hebben.

Dit zuchten hoeft dus niet uitsluitend een uiting van verdriet te zijn. Het kan een zuchten van verlangen zijn, van wensen, zoals een kind dat zucht omdat het nog twee weken duurt voordat het Kerstmis is. Het is dat verlangen naar Kerstmis waardoor het

zucht. Het is niet zozeer dat het op dat moment pijn lijdt of gekweld wordt, behalve dan voor zover het wachten zelf een kwelling is.

Het is dus mogelijk dat wanneer Paulus in 2 Korinthe 5:2 zegt:

Want in deze tent zuchten wij ook, en verlangen wij er vurig naar met onze woning die uit de hemel is, overkleed te worden,

2 KORINTHE 5:2

hij niet bedoelt: in dit huis waarin we ons nu bevinden, maar: in deze verwachting die hij daarna noemt.

Dat is hetzelfde wat Paulus eerder, in Romeinen 8:23, de verlossing van het lichaam noemde. Het is het bekleed worden met deze tweede woning, deze blijvende woning, de woning die na deze komt. En hij zegt:

Want in deze tent zuchten wij ook, en verlangen wij er vurig naar met onze woning die uit de hemel is, overkleed te worden, als wij maar bekleed en niet naakt zullen bevonden worden. Want ook wij, die in deze tent zijn, zuchten terwijl we het zwaar te verduren hebben; wij willen immers niet ontkleed, maar overkleed worden, zodat het sterfelijke door het leven wordt verslonden. Hij nu Die ons hiervoor heeft gereedgemaakt, is God, Die ons ook het onderpand van de Geest gegeven heeft.

2 KORINTHE 5:2-5

6

De opstanding tegenover het Griekse denken

Dat wil zeggen: we zullen geen geesten zonder lichaam zijn die zonder omhulsel achterblijven.

Paulus heeft dat misschien moeten zeggen ter wille van de Korintheïers, omdat zij Grieken waren. In het denken van de niet-gelovige Grieken werd het lichaam gezien als een gevangenis voor de geest. Bij de dood werd de geest uit deze gevangenis bevrijd en was hij voor altijd vrij. De Griekse gedachte was dat de hele lichamelijke natuur slecht en onderdrukkend is, en dat alleen de geest vrij en goed is. Daarom bevindt de mens zich tijdens zijn leven in een ongelukkige toestand. Maar wanneer hij sterft, bevindt hij zich in een betere toestand, omdat zijn geest voor altijd vrij is van de last van een lichaam.

De leer van de opstanding paste niet zo goed bij het Griekse denken. Want de leer van de opstanding hield in dat nadat je gestorven bent, op een bepaald moment daarna, je lichaam zal worden opgewekt en je geest weer voorgoed in je lichaam zal wonen. En de Grieken dachten: nou, wat is dat dom en ongewenst. Als een geest eenmaal bij de dood was vrijgelaten, was het voor hen geen aantrekkelijk vooruitzicht om als het ware opnieuw gevangengenomen te worden, opnieuw door een lichaam opgesloten te worden.

Dus toen Paulus op de Areopagus predikte, in Handelingen hoofdstuk 17, luisterden de Grieken daar aandachtig naar zijn preek totdat hij de opstanding van de doden noemde. Toen hij dat noemde, begonnen ze hem uit te lachen en te bespotten, omdat dit indruiste tegen hun Griekse opvattingen over de aard van geest en materie en over de toestand na de dood. Ze wilden niet meer naar zijn preek luisteren.

De Griekse Korintheïers in 1 Korinthe moesten in hoofdstuk 15 van 1 Korinthe een heel betoog krijgen waarin de leer van de opstanding werd verdedigd tegenover mensen in de gemeente die eraan twijfelden of er bezwaar tegen hadden. Ook dit waren mensen uit de Griekse cultuur, met de Griekse filosofie als achtergrond. Blijkbaar hadden zelfs christenen in de Griekse cultuur soms moeite met dit idee van de opstanding.

7

Vergeeten opstanding onder christenen

Dit laat eigenlijk enigszins zien hoeveel invloed van de Griekse cultuur er nog in onze eigen Amerikaanse cultuur, of de moderne westerse cultuur, is overgebleven. Want veel christenen hebben tegenwoordig geen besef van de opstanding. Dat komt niet doordat er ergens een kerkgenootschap is dat de leer van de opstanding afwijst. Het is gewoon zo dat veel christenen er óf niet over geïnformeerd zijn, óf niet ontvankelijk zijn voor het idee van een opstanding. Ze vinden het gewoon een prettig idee om als geest naar de hemel te gaan.

De hemel is een geestelijke plaats. Je hebt daarboven geen lichaam nodig. God heeft geen lichaam. Hij is een Geest. De engelen zijn geesten. En wanneer ik een geest ben, wanneer ik buiten mijn lichaam ben, dan kan ik in die geestelijke plaats gaan wonen die de hemel heet. Dat is wat veel mensen werkelijk geloven.

Ik heb me erover verbaasd hoeveel christenen dit geloven, zelfs onder degenen die leidinggeven. Jaren geleden kende ik bij Jeugd met een Opdracht een christen vrij goed. Hij was de leider van een van de scholen waar ik vaak kwam lesgeven. Hij leidde zelfs dezelfde school die Jeff Roggenbach later leidde. Hij was op die school de voorganger van Jeff als leider.

Ik herinner me dat ik in een gesprek met hem eens de opstanding noemde. Hij had nog nooit van dat idee gehoord. Hij was verbijsterd dat we uit de dood zullen opstaan. Hij zei: 'Bedoel je dat nadat ik gestorven ben en naar de hemel ben gegaan, ik weer uit de dood opgewekt zal moeten worden?' Als hij al verbijsterd was, dan was ik nog verbijsterder. Ik ben verbijsterd dat er ook maar één christen zou zijn die deze leer niet kent.

Maar ik krijg deze vraag van tijd tot tijd. Het is een van de vragen die me op de radio vaak worden gesteld over wat er gebeurt. Veel mensen begrijpen het gewoon niet. En ik denk dat dit komt door de gedachte dat wanneer we sterven, onze bestemming eenvoudigweg is om naar de hemel te gaan. Dat is een geestelijke plaats. Daar heb je geen lichaam nodig. Natuurlijk keert je lichaam terug tot het stof en de aarde, dus dat

heb je niet meer nodig, en je leeft gewoon voor altijd in een zuiver geestelijke toestand. Dat is niet wat de Bijbel leert, maar het is wat de Grieken geloofden. En het is wat veel westerlingen blijkbaar geloven, onder wie ook sommigen die christen zijn geworden.

8

Een geestelijk lichaam is ook lichamelijk

Paulus probeert dat duidelijk te maken. Hij zegt:

we zijn niet van plan om naakt te worden aangetroffen als we sterven.

Hij heeft het woord kleding gebruikt als beeld voor het lichaam. Een geest zonder lichaam zou dus een naakte geest zijn, die geen kleding draagt, die geen lichaam draagt.

En hij zegt in vers 4:

Want wij die in deze tent wonen, zuchten onder de last, niet omdat we onze kleding uit willen trekken.

Dat wil zeggen, we rekenen niet werkelijk op een bestemming waarin we voor altijd zonder lichaam zullen zijn.

Hij heeft het duidelijk over het opstandingslichaam, want hij gebruikt vrijwel dezelfde bewoordingen als in 1 Korinthe, aan dezelfde gemeente, over hetzelfde onderwerp in 1 Korinthe 15. In 1 Korinthe 15:42 zegt hij:

Zo zal ook de opstanding van de doden zijn. Het lichaam wordt gezaaid in vergankelijkheid, het wordt opgewekt in onvergankelijkheid.

1 KORINTHE 15:42

Dat wil zeggen, wanneer je lichaam sterft en begraven wordt, is het een vergankelijk lichaam. Dat betekent dat het aan verval onderhevig is.

Wanneer hij het over een geestelijk lichaam heeft, bedoelt hij niet onlichamelijk. Hij bedoelt niet dat het niet stoffelijk is. Dat zouden we kunnen denken, omdat wij het woord geestelijk doorgaans tegenover het woord stoffelijk plaatsen. En Paulus kan het ook op die manier gebruiken, maar hier gebruikt hij het duidelijk niet zo. Hij stelt geestelijk niet tegenover stoffelijk, maar tegenover natuurlijk. Hij zegt:

Zo zal ook de opstanding van de doden zijn. Het lichaam wordt gezaaid in vergankelijkheid, het wordt opgewekt in onvergankelijkheid. Het wordt gezaaid in oneer, het wordt opgewekt in heerlijkheid. Het wordt gezaaid in zwakheid, het wordt opgewekt in kracht. Een natuurlijk lichaam wordt gezaaid, een geestelijk lichaam wordt opgewekt. Er is een natuurlijk lichaam en er is een geestelijk lichaam.

1 KORINTHE 15:42-44

Het is duidelijk dat geestelijk daar de betekenis heeft van bovennatuurlijk, niet natuurlijk. Ons natuurlijke lichaam zal plaatsmaken voor een bovennatuurlijk lichaam. Ons zwakke lichaam voor een krachtig lichaam. Ons oneervolle lichaam voor een heerlijk lichaam. Ons lichaam dat aan verval onderhevig is, voor een lichaam dat niet aan verval onderhevig is.

9

Bekleed worden met onsterfelijkheid

Er is dus sprake van dit verder bekleed worden. Het is geen ontkleding. Het is bekleed worden met een duurzamere woning, een beter gewaad dan wat wordt afgelegd. En dit zegt hij ook in 1 Korinthe 15, vers 51:

Zie, ik vertel u een geheimenis: Wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden,

1 KORINTHE 15:51

Die bewoordingen komen heel dicht bij wat Paulus hier zegt, waar hij het hierover heeft:

Want in deze tent zuchten wij ook, en verlangen wij er vurig naar met onze woning die uit de hemel is, overkleed te worden, als wij maar bekleed en niet naakt zullen bevonden worden. Want ook wij, die in deze tent zijn, zuchten terwijl we het zwaar te verduren hebben; wij willen immers niet ontkleed, maar overkleed worden, zodat het sterfelijke door het leven wordt verslonden. Hij nu Die ons hiervoor heeft gereedgemaakt, is God, Die ons ook het onderpand van de Geest gegeven heeft.

2 KORINTHE 5:2-5

Het is duidelijk dat hij hetzelfde onderwerp voor ogen heeft. In een andere brief, in Filippenzen hoofdstuk 3, spreekt hij ook over de aard van het lichaam bij de opstanding. Hij zegt in Filippenzen 3, vers 20 en 21:

Ons burgerschap is echter in de hemelen, waaruit wij ook de Zaligmaker verwachten, namelijk de Heere Jezus Christus, Die ons vernederd lichaam veranderen zal, zodat het gelijkvormig wordt aan Zijn verheerlijkt lichaam, overeenkomstig de werking waardoor Hij ook alle dingen aan Zichzelf kan onderwerpen.

FILIPPENZEN 3:20-21

Dus wanneer Jezus terugkomt, zal Hij ons vernederde lichaam veranderen naar het beeld van Zijn heerlijke lichaam. Dit zijn enkele plaatsen waar Paulus soortgelijke gedachten verwoordt als wat hij hier in 2 Korinthe 5 zegt. Hier gebruikt hij andere beelden. In plaats van over een lichaam te spreken, spreekt hij over een tent of kleding. Maar hij zegt dat ons verlangen in zekere zin is om bevrijd te worden van deze vodden die we dragen, dit lichaam dat vergaat, en om meer kleding aan te trekken,

niet minder. Om een tabernakel te verlaten, maar niet om dakloos te worden. Om een huis binnen te gaan, een eeuwig huis dat nooit verslijt. Dat is wat hij zegt in zijn manier van spreken over de opstanding.

10

De gemeente en het lichaam als Gods tempel

Nu bestaat de mogelijkheid dat hij hier twee aspecten van de opstanding in gedachten heeft wanneer hij over het huis en over de kleding spreekt. In zekere zin hangen die met elkaar samen. Maar zoals ik eerder zei, kleding wordt door één persoon gedragen. Een huis kan een heel gezin onderdak bieden. Terwijl we in deze wereld als gemeente leven, zijn we tegelijkertijd ieder afzonderlijk zelf een tabernakel. Je lichaam is een tabernakel, maar dat is de gemeente als geheel ook, als tabernakel van God en als tempel van de Heilige Geest.

En in het boek Openbaring ziet Johannes het nieuwe Jeruzalem uit de hemel neerdalen naar de nieuwe aarde. Dit nieuwe Jeruzalem is zelf een soort geïdealiseerde tempel. Het heeft de vorm en de afmetingen en de kenmerken van een groot heilige der heiligen. Het is kubusvormig, zoals het heilige der heiligen. Het heeft geen natuurlijk licht van zon, maan of sterren, maar alleen van de heerlijkheid van God, zoals het heilige der heiligen. Het heeft nog andere kenmerken die aan het heilige der heiligen doen denken. Het is alsof het nieuwe Jeruzalem de tempel is, de nieuwe tempel op de nieuwe aarde.

Ik zag geen tempel in haar, want de Heere, de almachtige God, is haar tempel, en het Lam.

OPENBARING 21:22

staat er. En in zekere zin is het geheel de tempel.

Nu gebruiken Paulus en Johannes en de andere schrijvers van de Schrift allerlei beelden voor de gemeente. Op dezelfde plaats waar de gemeente in Openbaring het nieuwe Jeruzalem wordt genoemd, wordt ze ook de bruid genoemd. Je ziet de gemeente dus uitgebeeld als een bruid, als een tempel, en het lichaam van Christus is

natuurlijk een beeld dat ons vertrouwd is. Maar één ding dat van belang is om deze passage te begrijpen, is dat het beeld van een tempel of een tabernakel zowel van toepassing is op de gemeente als geheel, gezamenlijk bezien, als op onze afzonderlijke lichamen.

Paulus gebruikt in 1 Korinthe het beeld van een tempel op beide manieren. In 1 Korinthe hoofdstuk 3 gebruikt hij het als een verwijzing naar de hele gemeente. De hele gemeente is een tempel. In 1 Korinthe 3, vers 16 en 17, zegt Paulus:

Weet u niet dat u Gods tempel bent en dat de Geest van God in u woont? Als iemand de tempel van God te gronde richt, zal God hem te gronde richten, want de tempel van God is heilig, en deze tempel bent u.

1 KORINTHE 3:16-17

Het woord 'u' staat hier in het Grieks in het meervoud; 'tempel' staat in het enkelvoud. Jullie, meervoud, zijn dus de tempel, enkelvoud. De gemeente als geheel is de tempel. Dit komt onmiddellijk nadat hij heeft gesproken over het leggen van het fundament en het bouwen op dat fundament. Paulus heeft het daar niet over individueel behoud. Hij heeft het over mensen die de gemeente bouwen. De gemeente is Gods bouwwerk, en het is in feite een tempelgebouw. Paulus spreekt dus over de gemeente als geheel als Gods huis, als Gods tempel.

We zien dat Paulus ook zo tot Timotheus spreekt. We gaan zo meteen terug naar 1 Korinthe en bekijken hoe hij hetzelfde beeld ook gebruikt voor het lichaam van de individuele christen. Maar in 1 Timotheus hoofdstuk 3, vers 15, zegt Paulus:

Maar voor het geval dat ik langer wegblijf, weet u nu hoe men zich moet gedragen in het huis van God, dat is de gemeente van de levende God, zuil en fundament van de waarheid.

1 TIMOTHEÛS 3:15

Let erop dat de gemeente van de levende God het huis van God is. Dat is de term die in het Oude Testament steeds voor de tempel of de tabernakel wordt gebruikt: het huis van God. En dus is de gemeente als geheel de tempel of de tabernakel, het huis van God. Zo gebruikt Paulus het in 1 Korinthe 3.

Maar in 1 Korinthe 6 spreekt hij over de persoonlijke moraal. Hij zegt in vers 15:

Weet u niet dat uw lichamen leden zijn van Christus? Zal ik dan de leden van Christus nemen en die maken tot leden van een hoer? Volstrekt niet!

1 KORINTHE 6:15

Verderop, in vers 19, vraagt hij:

Weet u niet dat uw lichaam een tempel is van de Heilige Geest, Die in u woont en Die u van God ontvangen hebt, en dat u niet van uzelf bent?

1 KORINTHE 6:19

Bij 'uw lichaam' merkt de spreker op: enkelvoud. Hier zien we dus dat jouw lichaam, jouw individuele lichaam, de tempel van de Heilige Geest is. De tempel of de tabernakel van God wordt tegenwoordig dus afwisselend gezien als de individuele christen of als de gemeente als geheel, met alle christenen erbij. En in die zin, wanneer we dat beeld gebruiken, zegt Petrus in 1 Petrus 2:5:

dan wordt u ook zelf, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterschap, om geestelijke offers te brengen, die God welgevallig zijn door Jezus Christus.

1 PETRUS 2:5

Je lichaam is dus óf een hele tempel, als je het op de ene manier bekijkt, óf slechts een steen in de grotere tempel, die de gemeente is. Beide komen voor in de geschriften van Paulus, soms allebei in dezelfde brief.

Wat heeft hij hier nu in gedachten wanneer hij zegt:

Wij weten immers dat, wanneer ons aardse huis, deze tent, afgebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen.

2 KORINTHE 5:1

En dan spreekt hij over overkleed worden met betere kleding, bekleed worden met een woning.

11

Het hemelse huis als verheerlijkte gemeente

Laat ik op zijn minst de mogelijkheid opperen dat Paulus hier twee dingen in gedachten heeft: dat het huis in de hemelen de uiteindelijk bijeengebrachte gemeente is, het nieuwe Jeruzalem, de tempel van de Heilige Geest die uit alle levende stenen bestaat. En dus, nadat we deze tent waarin we hier wonen verlaten, gaan we naar boven en zullen we uiteindelijk deel uitmaken van een heerlijk gemeenschappelijk huis. En dat huis is de verheerlijkte gemeente.

Eén reden waarom ik denk dat hij het zo zou kunnen bedoelen, is dat hij enerzijds zegt dat dit huis in vers 1 eeuwig is en in de hemelen is. Het is nu in de hemelen. Is mijn opstandingslichaam nu in de hemelen? En dan zegt hij in vers 2 dat dit onze woning is die uit de hemel is. Hij geeft dus aan dat deze woning of dit huis in de hemel is, maar we wachten erop dat het uit de hemel komt.

Dat klinkt voor mij heel sterk als het beeld in Openbaring hoofdstuk 21, waar het nieuwe Jeruzalem uit de hemel neerdaalt. Het moet nu in de hemel zijn. Maar op een bepaald moment, naar ik geloof bij de komst van de Heere, daalt het uit de hemel neer. En dat nieuwe Jeruzalem is volgens mij de gemeente. Er zijn allerlei verschillende manieren om dat te begrijpen, veronderstel ik, maar dat is de richting waarin het bewijs uit de Schrift volgens mij wijst.

Daarom denk ik dat Paulus het huis dat in de hemelen is misschien beschouwt als de tempel, de verheerlijkte tempel, het eindresultaat. Die wordt nu al bijeengebracht. Er zijn onnoemelijk veel christenen gestorven, een ontelbare menigte, en zij zijn het huis van God in de hemelen. Maar dat huis zal op een bepaald moment naar de nieuwe aarde neerdalen, zo lijkt het, en dat zal onze woning zijn. En we wachten op onze woning, die uit de hemel is.

12

Onze bestemming op de nieuwe aarde

Je moet niet denken, hoewel dat vaak wel wordt gedacht, dat de Bijbel leert dat we voor altijd in de hemel zullen wonen. Dat leert de Bijbel niet. Als het waar is dat we voor altijd in de hemel zullen wonen, dan moeten we de hele bespreking van de nieuwe hemelen en de nieuwe aarde in Openbaring volledig geestelijk of symbolisch opvatten. En misschien is dat de juiste manier om die op te vatten. Maar als we die nemen zoals die er staat, zonder er al te veel symboliek in te leggen, dan zouden we zeggen dat de nieuwe hemelen en de nieuwe aarde de nieuwe orde van de dingen zijn nadat Jezus terugkomt. Deze aarde zal smelten en verbranden, en de nieuwe hemelen en de nieuwe aarde zullen het huidige bestel vervangen. En we zullen wonen in het nieuwe Jeruzalem, dat zich daar in Openbaring op de nieuwe aarde bevindt. Het daalt uit de nieuwe hemel neer naar de nieuwe aarde. En daarom zou onze eeuwige woonplaats op de nieuwe aarde zijn, in het nieuwe Jeruzalem.

De meeste dingen die mensen verbinden met hun beeld van de hemel, zijn eigenlijk op de nieuwe aarde te vinden. Mensen hebben het over poorten van parels en straten van goud, enzovoort. Zo stellen mensen zich de hemel voor, maar de Bijbel verbindt die beelden nooit met de hemel. Er wordt nooit gezegd dat de hemel poorten van parels of straten van goud heeft, maar het nieuwe Jeruzalem heeft die wel. Het heeft poorten die van parels gemaakt zijn en straten die van goud gemaakt zijn. En zo worden in de algemeen gezongen liederen en in de verbeelding van misschien wel de moderne evangelische beweging de kenmerken van het nieuwe Jeruzalem in de voorstelling van mensen verbonden met de hemel. Maar in werkelijkheid zal het nieuwe Jeruzalem uit de hemel neerdalen en, naar het schijnt, op de nieuwe aarde rusten. En daarom is

ons eeuwige thuis niet in de hemel, maar op de nieuwe aarde. En dat zou geen teleurstelling moeten zijn, aangezien de nieuwe aarde kennelijk al die kenmerken zal hebben die we in onze gedachten met de hemel verbinden. Maar strikt genomen zegt de Bijbel nergens dat we weg zullen gaan om voor altijd in de hemel te wonen. We zullen in nieuwe lichamen op een nieuwe aarde wonen.

13

Het herstel van het paradijs

Als je bedenkt dat Adam en Eva nooit gestorven zouden zijn als ze nooit gezondigd hadden, moeten we bedenken dat het Gods ideale bedoeling was dat Adam en Eva voor altijd in hun oorspronkelijke toestand zouden leven. Als ze niet gezondigd hadden, zou niets dit hebben onderbroken. En God maakte de dingen zoals Hij ze wilde hebben. Alles wat Hij vóór de zondeval maakte, was heel goed. Het was precies zoals Hij het wilde hebben. En als het voor altijd zo was gebleven, zou Hem dat zeer hebben behaagd. En daarom zouden we zeggen dat, wanneer God de dingen herstelt zoals Hij ze wil hebben, we in onsterfelijke lichamen zullen leven op een onsterfelijke planeet waarop geen vloek rust.

En als je Openbaring 21 en 22 leest, is dat precies wat je over de nieuwe aarde leest.

Er is geen vloek.

Het is zoals vóór de vloek. De aarde is hersteld in de toestand waarin die vóór de vloek verkeerde. Daar staat de boom des levens, die ook in de hof van Eden stond, waarvan werd gezegd dat:

Toen zei de HEERE God: Zie, de mens is geworden als één van Ons, omdat hij goed en kwaad kent. Nu dan, laat hij zijn hand niet uitsteken en ook van de boom des levens nemen en eten, zodat hij eeuwig zou leven!

GENESIS 3:22

Dat wil zeggen: in plaats van onze eeuwige bestemming te zien als een soort onlichamelijk, ijl, zuiver geestelijk bestaan ergens voorbij de ruimte, moeten we bedenken dat God zal herstellen wat Adam en Eva vóór de zondeval genoten. Een aarde zonder vloek, een paradijs van God, zoals het in Openbaring wordt genoemd. En wij zullen daar in onze onsterfelijke lichamen leven, net zoals Adam en Eva daar in onsterfelijke lichamen leefden, totdat ze zichzelf door zonde sterfelijk maakten.

Dit is dus waar Paulus naar het schijnt naar uitzielt: dit neerdalen van het nieuwe Jeruzalem, van het huis, de gemeente in haar verheerlijkte toestand, waarvan een groot deel al in de hemel is. Een groot deel van de gemeente is daar al en wacht, net zoals wij wachten, tot dit geheel bijeenkomt en voltooid wordt. En toch ervaren we ook een persoonlijke bekleding, het opnieuw bekleed worden met een nieuwe natuur, een onsterfelijke natuur, zoals we hebben besproken aan de hand van de andere passages die we hebben bekeken.

14

De Geest als onderpand van de erfenis

Paulus zegt in vers 5 dat:

Hij nu Die ons hiervoor heeft gereedgemaakt, is God, Die ons ook het onderpand van de Geest gegeven heeft.

2 KORINTHE 5:5

Zoals een aanbetaling. Wanneer iemand iets heel duurs koopt en niet het hele bedrag heeft, en er geldt op aanbetaalt om het te laten reserveren, wordt dat een aanbetaling genoemd. Het is net als wanneer je in een winkel iets laat achterhouden en een deel van het bedrag aanbetaalt. Dan verkopen ze het aan niemand anders, omdat het strikt genomen nu van jou is. Maar je kunt het pas opeisen wanneer het volledige aankoopbedrag is betaald.

De Schrift spreekt erover dat de Heilige Geest ons als het ware als aanbetaling wordt gegeven, als Gods aanbetaling op ons. Ook dit zagen we zojuist in Romeinen 8, waar stond:

En dat niet alleen, maar ook wijzelf, die de eerstelingen van de Geest hebben, ook wijzelf zuchten in onszelf, in de verwachting van de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing van ons lichaam.

ROMEINEN 8:23

Paulus zucht hier in dit hoofdstuk nog steeds, en dat komt doordat we de Geest hebben ontvangen.

Aan de ene kant is het ontvangen van de Geest een waarborg en een troost dat we werkelijk aan God toebehoren en dat de rest van de gekochte erfenis werkelijkheid zal worden. Hij zou ons Zijn Geest niet hebben gegeven als Hij niet van plan was alles tot stand te brengen wat het zoonschap inhoudt: de hele erfenis. Dit is de Geest van Zijn Zoon, de Geest van aanneming tot kinderen die Hij ons heeft gegeven. En Die is de aanbetaling op de belofte dat Hij ons alle voorrechten van de aanneming tot kinderen zal geven, van het zijn van Zijn zonen, van de erfenis.

Aan de andere kant is het de Geest Die ons op die momenten doet zuchten, omdat die Geest ons iets van de geestelijke werkelijkheid heeft laten proeven en in ons een verlangen daarnaar heeft gewekt. Nu we daarvoor wakker zijn geworden, is het dus minder gemakkelijk om tevreden te zijn met onze huidige omstandigheden. Toen je nog geen christen was, had je de Heilige Geest niet en voelde je je waarschijnlijk helemaal thuis op aarde. Misschien was je er niet echt gelukkig mee, maar het was je thuis. Het was het enige thuis dat je kende of wilde kennen. Maar wanneer de Heilige Geest komt om je wakker te maken, om je tot leven te brengen, om je nieuw leven te geven en je nieuwe leven te bepalen als een leven van de Geest, dan voel je je hier niet meer thuis. De Heilige Geest is immers een Bewoner van de hemel. Je zucht en wacht met grote ontevredenheid, of op zijn minst met onvervulde verlangens, op de thuiskomst, wanneer ons thuis naar ons toe komt en wij daarheen gaan.

Ik maakte zojuist met een reden onderscheid tussen ontevreden zijn en onvervulde verlangens hebben. Ontevreden zijn betekent dat je ergens bepaald niet over te spreken bent. Je bent ontevreden. Maar onvervulde verlangens hebben betekent eenvoudig dat nog niet alles wat je verwacht en waarnaar je verlangt, werkelijkheid is geworden. Je hebt nog steeds onvervulde verlangens. Ik bedoelde niet te zeggen dat we ontevreden zijn. We kunnen heel tevreden zijn, in welke toestand we ook verkeren, en er geduldig op wachten. Maar we hebben onvervulde verlangens in die zin dat nog niet alle dingen waarnaar wij gemaakt zijn om te verlangen, werkelijkheid zijn geworden en die verlangens vervuld zijn.

15

Zielenslaap en het Bijbelse beeld van slaap

Vers 6 zegt:

Wij hebben dus altijd goede moed en weten dat wij, zolang wij in het lichaam inwonen, uitwonend zijn van de Heere, want wij wandelen door geloof, niet door aanschouwen. Maar wij hebben goede moed en wij hebben er meer behagen in om uit het lichaam uit te wonen en bij de Heere in te wonen.

2 KORINTHE 5:6-8

Er zijn mensen die geloven dat je, wanneer je sterft, gewoon voor lange tijd gaat slapen, tot aan de opstanding, en dat die slaaptoestand een onbewuste toestand is. Wat je dan ervaart als je sterft, is dat je plotseling je bewustzijn verliest. Voor je eigen subjectieve besef is er misschien geen tijd verstreken, maar het kan honderden of duizenden jaren later zijn wanneer je bij de opstanding ontwaakt.

Dit is de opvatting die zienslaap wordt genoemd. Ze wordt bijvoorbeeld onderwezen door groepen als de zevendedagsadventisten. Ik heb ook andere christenen gekend die deze opvatting aanhangen. Een reden daarvoor is dat de Bijbel vaak over de dood spreekt met behulp van het beeld van de slaap. Jezus deed dat. Hij zei:

En toen Hij naar binnen gegaan was, zei Hij tegen hen: Waarom maakt u misbaar en huilt u? Het kind is niet gestorven, maar het slaapt.

MARKUS 5:39

terwijl ze in werkelijkheid gestorven was. En toen Lazarus gestorven was, zei Jezus:

Dit sprak Hij, en daarna zei Hij tegen hen: Lazarus, onze vriend, slaapt, maar Ik ga naar hem toe om hem uit de slaap op te wekken.

JOHANNES 11:11

Paulus gebruikte hetzelfde beeld toen hij zei:

Zie, ik vertel u een geheimenis: Wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden, in een ondeelbaar ogenblik, in een oogwenk, bij de laatste bazuin. Immers, de bazuin zal klinken en de doden zullen als onvergankelijke mensen opgewekt worden, en ook wij zullen veranderd worden. Want dit vergankelijke moet zich met onvergankelijkheid bekleden en dit sterfelijke moet zich met onsterfelijkheid bekleden. En wanneer dit vergankelijke zich met onvergankelijkheid bekleed zal hebben, en dit sterfelijke zich met onsterfelijkheid bekleed zal hebben, dan zal het woord geschieden dat geschreven staat: De dood is verslonden tot overwinning.

1 KORINTHE 15:51-54

of:

Want als wij geloven dat Jezus gestorven en opgestaan is, zal ook God op dezelfde wijze hen die in Jezus ontslapen zijn, terugbrengen met Hem.

1 THESSALONICENZEN 4:14

waarmee hij doelde op degenen die gestorven zijn.

16

Slaap als beeld van de tijdelijke dood

Wanneer je het woord 'slaap' gebruikt ziet worden voor de dood, kan dat misschien de gedachte versterken dat je bij je dood eenvoudig je bewustzijn verliest. Maar dat is natuurlijk geen erg goede manier om dat beeld uit te leggen. Om te beginnen zou het

beeld slecht gekozen zijn als het de gedachte moest overbrengen dat de dood een onbewuste toestand is. Als de dood volledig onbewust was, zou die helemaal niet op slaap lijken, want slaap is niet volledig onbewust. Wanneer je slaapt, is je geest nog steeds actief en heb je nog steeds gedachten. Je droomt nog steeds. Je bent je misschien niet bewust van wat er in de kamer of in de wereld om je heen gebeurt, maar je bent niet bewusteloos. Je doet ervaringen op in je slaap en je bent je van die ervaringen bewust.

Slaap zou dus een heel ongepast beeld voor de dood zijn als iemand de gedachte wilde overbrengen dat de dood een onbewuste toestand is. Maar slaap is een heel passend beeld voor de dood als iemand de gedachte wil overbrengen dat de dood een tijdelijke toestand is.

Niemand van ons heeft de overleden dierbaren die we gekend hebben, al zien terugkomen. Er zijn enkele gevallen in de geschiedenis, tijdens de bediening van Jezus en van enkele andere profeten en apostelen, waarin doden na hun dood werden opgewekt, zoals Lazarus. Maar verreweg de meeste mensen over de hele wereld hebben door de geschiedenis heen hun dierbaren na de dood beslist nooit zien terugkeren. Daarom ziet de dood er voor het natuurlijke oog uit als een definitief vertrek. Als een situatie die helemaal niet tijdelijk is, maar blijvend, omdat iemand sterft en gewoon niet terugkomt. En tijdens het leven van de mensen die nu leven, heeft de opstanding niet plaatsgevonden. Vanuit onze kijk op de dingen heeft de dood dus iets heel blijvends.

Het woord 'slaap' roept echter een heel ander gevoel op. Wanneer mensen slapen, verwachten we dat ze wakker worden. Dat is de reden waarom de dood in de Bijbel 'slaap' wordt genoemd. Het is niet omdat de dood een onbewuste toestand is. Het is geen onbewuste toestand. Maar het is, net als slaap, een toestand waaruit mensen weer zullen opstaan. Het is geen blijvende toestand. Het is iets waaruit je mag verwachten te ontwaken.

Wanneer Jezus zei dat mensen slapen, was dat altijd in de context van het feit dat Hij hen wakker zou maken. Hij zei:

Het dochttertje van Jairo slaapt, en Hij maakte haar diezelfde dag wakker. Hij zei:

Lazarus slaapt. We gaan hem wakker maken.

En de passages waarin Paulus over de dood spreekt als slaap, zijn in feite passages over de opstanding. De nadruk op slaap is hier dus een nadruk op het tijdelijke karakter van de dood, niet op het onbewuste karakter van de dood.

17

Bewust voortbestaan vóór de opstanding

In feite leert de Bijbel dat de dood geen onbewuste toestand is. Wanneer mensen sterven, zijn ze ergens anders in leven, volgens Jezus in het verhaal dat Hij vertelde over Lazarus en de rijke man. In het verhaal van Lazarus en de rijke man sterven, zoals we weten, beide mannen, en beiden blijven na hun dood bewust voortbestaan: Lazarus in de schoot van Abraham en de rijke man in de hel en in de vlammen. We kunnen er vrij zeker van zijn dat dit geen beschrijving is van hun toestand na de opstanding. Het is niet zo dat deze mannen op hun definitieve bestemming zijn, alsof Lazarus voor eeuwig naar de hemel is gegaan en de man voor eeuwig naar de poel van vuur, en het oordeel inmiddels heeft plaatsgevonden en de opstanding voorbij is. Dat is niet de situatie, want de rijke man herinnert zich dat hij nog vijf broers heeft die in leven zijn, die nog niet gestorven zijn. En hij hoopt dat Lazarus of iemand anders gestuurd kan worden om hen te waarschuwen, zodat ook zij niet onvoorbereid sterven en in de hel terechtkomen.

Het feit dat de broers van de rijke man nog leven terwijl hij daar is, betekent dat de toestand waarin hij zich bevond niet op een verafgelegen tijdstip na het oordeel en de opstanding was. Dit was kort na zijn eigen dood, terwijl zijn broers nog op aarde leefden. Jezus schetst dus een situatie waarin mensen sterven, maar ze niet echt dood zijn. Ze slapen zeker niet in de zin van een onbewuste slaap. Ze zijn zich heel goed bewust van hun omgeving.

In het boek Openbaring ziet Johannes de zielen van degenen die onthoofd zijn. Ze zijn in de hemel, waar ze zingen, lofprijzen en met palmtakken zwaaien, enzovoort. Ook dit is vóór de opstanding. Dit is terwijl ze uit de grote verdrukking komen. De Bijbel

schetst ons dus een situatie waarin de geest, wanneer iemand sterft, inderdaad het lichaam verlaat.

Of de geest, nadat die het lichaam heeft verlaten, tot de opstanding zonder lichaam blijft, of een tijdelijk soort hemels lichaam aanneemt, of een tijdelijk lichaam dat geschikt is voor een bestaan in de hemel totdat het opstandingslichaam komt, weten we niet zeker. Ik noem het alleen als een mogelijkheid omdat er uitleggers zijn die dat doen. Eerlijk gezegd zie ik in de Schrift geen enkel bewijs dat de geest in de hemel een tijdelijk lichaam aanneemt totdat het opstandingslichaam komt. Degenen die dat voorstellen, nemen volgens mij de beeldspraak van Openbaring misschien letterlijker dan ze zouden moeten doen. Daar zie je deze mensen in de hemel met palmtakken zwaaien en kleren dragen en dergelijke, witte gewaden, en daarom moeten ze een lichaam hebben, neemt men aan. Volgens mij is veel daarvan symbolisch. Maar de Bijbel zegt beslist nergens dat degenen die gestorven zijn en in de hemel wachten op de opstanding op aarde, tijdelijke lichamen hebben die geschikt zijn voor hun tijdelijke bestaan in de hemel.

De geest is na de dood blijkbaar een tijdlang zonder lichaam, al is dit geen belangrijk punt om te bewijzen. Als het onjuist zou blijken te zijn, zou dat nergens iets aan veranderen. In welke toestand we na de dood ook verkeren, we zullen het dan uiteraard weten. En het maakt niet zoveel uit wat we er op dit moment over speculeren. Maar wat wel belangrijk is, is te weten dat God van plan is onze lichamen uit de dood op te wekken.

18

Bij Christus zijn na de dood

Paulus zegt in vers 6:

Wij hebben dus altijd goede moed en weten dat wij, zolang wij in het lichaam inwonen, uitwonend zijn van de Heere,

2 KORINTHE 5:6

Hij probeert niet te zeggen dat de Heere niet dicht bij ons is. We weten dat Jezus heeft gezegd:

En zie, Ik ben met u al de dagen, tot de voleinding van de wereld. Amen.

MATTHEÛS 28:20

Paulus zelf zei tegen de Grieken in Athene, op de Areopagus, dat God niet ver van ons allemaal is.

Paulus probeert dus niet te spreken over een of andere afstand tussen ons en God. Maar hij zegt dit: zolang we in ons aardse lichaam zijn, voelen we de afwezigheid van Jezus. Jezus is weggegaan en Hij is nog niet teruggekomen. Hij is in de hemel en wij zijn hier, en we zien Hem niet.

Paulus heeft Hem, in tegenstelling tot de meesten van ons, wel een paar keer gezien, want hij zag visioenen van Christus. Christus verscheen aan hem. Maar de meesten van ons zien Hem niet. We ervaren Christus niet als bij ons aanwezig. Het is alsof Hij een afwezige vriend of bruidegom is, of hoe je het ook wilt noemen. We zien ernaar uit dat dit verandert, zodat we ons ervan bewust zijn dat we in Zijn tegenwoordigheid zijn. Paulus zegt dat dit gebeurt wanneer we buiten het lichaam zijn. Dat is wanneer we het lichaam verlaten, wanneer we sterven.

Intussen, zegt hij in vers 7,

want wij wandelen door geloof, niet door aanschouwen.

2 KORINTHE 5:7

Daarmee bedoelt hij dat we Jezus niet zien. We zijn niet bij Hem. De tijd zal komen dat we Hem wel zien, maar dat is nu niet. Op dit moment vertrouwen we Hem en geloven we in Hem en hebben we Hem lief door het geloof. Maar dat geloof hebben we wel, en dat geloof geeft ons vertrouwen, zegt hij in vers 8. Sterker nog:

Maar wij hebben goede moed en wij hebben er meer behagen in om uit het lichaam uit te wonen en bij de Heere in te wonen.

2 KORINTHE 5:8

De dood is geen verschrikking. De gelovige verlaat dit tranendal graag om in de tegenwoordigheid van God te zijn, waar

En God zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal er niet meer zijn; ook geen rouw, jammerklacht of moeite zal er meer zijn. Want de eerste dingen zijn voorbijgegaan.

OPENBARING 21:4

Paulus verwoordt soortgelijke gevoelens in Filippenzen hoofdstuk 1. En toen hij Filippenzen schreef, waren zijn omstandigheden eigenlijk ongemakkelijker dan toen hij 2 Korinthe schreef. Want toen hij 2 Korinthe schreef, was hij vrij, maar toen hij Filippenzen schreef, zat hij in Rome in de gevangenis. En zijn situatie was niet comfortabel. Hij zegt dit in Filippenzen hoofdstuk 1, vers 21 en verder:

Want het leven is voor mij Christus en het sterven is voor mij winst. Maar blijf ik leven in het vlees, dan betekent dit voor mij vruchtbaar werk; en wat ik verkiezen zal, weet ik niet. Want ik word door deze twee gedrongen: ik heb de begeerte om heen te gaan en bij Christus te zijn, want dat is verreweg het beste, maar in het vlees te blijven is noodzakelijker voor u.

FILIPPENZEN 1:21-24

Wat bedoelt hij met 'heengaan'? Hij bedoelt heengaan uit het vlees, uit het lichaam, want die tegenstelling maakt hij.

En dit vertrouw en weet ik dat ik zal blijven leven en bij u allen zal blijven tot uw vordering en blijdschap van het geloof,

FILIPPENZEN 1:25

Paulus spreekt dus over heengaan uit het lichaam. Hij spreekt niet over wegzakken in bewusteloosheid. Hij spreekt gewoon over verhuizen.

Er zal, naar het zich laat aanzien, een tussenperiode zijn vanaf het moment dat je sterft tot aan de opstanding, die plaatsvindt bij de wederkomst van Christus. Dus vanaf het moment dat je sterft tot aan het einde van de wereld zul jij, jouw geest, bij de Heere in de hemel zijn. Blijkbaar zonder lichaam, maar niet voorgoed zonder lichaam. Ons verlangen en ons zuchten zijn er niet op gericht dat we ontkleed zouden worden, maar dat we uiteindelijk verder bekleed zouden worden. Niet dat we zonder woning zouden zijn, maar we zullen een woning hebben die in de hemel is, die uit de hemel is, zegt hij.

19

De rechterstoel en het gezamenlijke oordeel

Vers 9:

Daarom stellen wij er ook een eer in, hetzij inwonend, hetzij uitwonend, om Hem welbehaaglijk te zijn.

2 KORINTHE 5:9

Daarmee bedoelt hij: in het lichaam, of we nu leven of dood zijn.

Want wij moeten allen voor de rechterstoel van Christus openbaar worden, opdat ieder vergelding ontvangt voor wat hij door middel van zijn lichaam gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.

2 KORINTHE 5:10

Hij geeft aan dat hij er vrede mee heeft om te leven of dood te zijn. In dit lichaam heeft hij zijn beproevingen en zijn verlangens naar een beter thuis. Hij weet dat hij op een dag zal sterven en dichterbij dat thuis zal komen. Maar uiteindelijk zal hij dat opstandingslichaam pas hebben nadat we een fase hebben doorlopen die de rechterstoel van Christus wordt genoemd.

Sommigen zouden tegen ons zeggen dat de rechterstoel van Christus waarover hier wordt gesproken, alleen op gelovigen van toepassing is. Dat het een andere rechterstoel is dan die waarover Openbaring ons vertelt als het oordeel voor de grote witte troon in Openbaring 20. De reden hiervoor is dat het de leer van het premillennialisme schaadt als er maar één rechterstoel is. Want aan het einde van de zogenaamde duizend jaar in Openbaring staat een rechterstoel, en dat is de rechterstoel van de grote witte troon. Als christenen pas dan geoordeeld worden en pas dan hun beloningen ontvangen, dan lijkt het erop dat we die niet vóór het duizendjarig rijk ontvangen. En dan vindt de komst van Christus dus niet vóór het duizendjarig rijk plaats.

Dus moeten premillennialisten, om het premillennialisme te verdedigen, twee oordelen hebben. Eén oordeel over christenen, dat plaatsvindt bij de wederkomst van Christus, en een ander oordeel dat duizend jaar later plaatsvindt, na het duizendjarig rijk. En dat zou alleen voor niet-christenen zijn. Dat zou alleen voor de goddelozen zijn.

De Bijbel zegt dat allemaal helemaal niet zo duidelijk. Sterker nog, het verhaal dat Jezus over de schapen en de bokken vertelde, laat beslist zien dat iedereen, de rechtvaardigen en de onrechtvaardigen, op dezelfde dag voor het oordeel staat.

Wanneer de Zoon des mensen komen zal in Zijn heerlijkheid en al de heilige engelen met Hem, dan zal Hij zitten op de troon van Zijn heerlijkheid.

MATTHEÛS 25:31

Dat staat in Mattheüs 25:31 en verder. De schapen en de bokken zijn er allebei, en beide worden op hetzelfde moment geoordeeld.

Zonder de leer van het premillennialisme die ons hierover in verwarring brengt, zouden we er beslist allemaal van uitgaan dat er eenvoudig één enkele opstanding is, één enkel oordeel. Maar vanwege bepaalde interpretaties van het duizendjarig rijk zijn er mensen die opperen dat de rechterstoel van Christus waar Paulus hier over spreekt, niet het oordeel over alle mensen is, maar alleen het oordeel over christenen.

20

De bema: beloning en straf

Zij hebben gezegd dat het woord ‘rechterstoel’ hier, het Griekse woord bema, niet verwijst naar een rechterstoel zoals bij een rechtszaak, maar meer naar de rechterstoel van de Olympische Spelen. Wanneer de hardlopers hun wedstrijd hebben uitgelopen, staan ze voor de rechters. En de rechters bepalen welke prijs de hardlopers moeten krijgen op grond van hun prestaties. Dat is het Griekse woord dat Paulus hier gebruikt. Dit is de bema-rechterstoel van Christus. Daarom zullen we allemaal voor de bema-rechterstoel van Christus staan. Maar, zo wordt betoogd, we zullen niet voor de rechterstoel van Christus bij het oordeel voor de grote witte troon staan. Dat is natuurlijk het argument dat vanuit de bedelingenleer en het premillennialisme hierover wordt aangevoerd.

Ik denk dat er te veel gewicht wordt toegekend aan het gebruik van het woord bema hier. Het is misschien waar, en ik neem aan dat het waar is, dat bema het juiste woord is voor de zetel van de juryleden bij de Olympische Spelen. Door dat hier te noemen, probeert Paulus ons er dus mogelijk op te wijzen dat christenen die de wedloop goed gelopen hebben, bij het oordeel beloningen zullen ontvangen. Het oordeel is een plaats van beloning én van straf. Voor ons voornamelijk van beloning, maar misschien niet uitsluitend, want hij zegt over de rechterstoel van Christus, de bema van Christus:

zodat iedereen krijgt wat past bij wat hij in zijn lichaam heeft gedaan, of dat nu goed was of slecht.

Dit zou erop kunnen wijzen, en zo klinkt het ook, dat hij het erover heeft dat gelovigen en ongelovigen allemaal voor deze rechterstoel staan. Dat alle mensen als het ware hun beloning zullen ontvangen. De beloning voor goddeloosheid zal straf zijn. Paulus gebruikte het woord 'belonen' op die manier toen hij sprak over Alexander de kopersmid, die hem veel kwaad had gedaan. Hij zegt in 2 Timotheus hoofdstuk 4:

Alexander, de kopersmid, heeft mij veel kwaad aangedaan. Moge de Heere hem vergelden naar zijn werken.

2 TIMOTHEÛS 4:14

God vragen om deze goddeloze man naar zijn werken te belonen, betekent uiteraard dat Hij hem met een oordeel beloont.

Iedereen zal krijgen wat hij verdient, zijn beloning. Maar sommigen zullen een beloning krijgen omdat ze goed hebben gedaan, en dus een begerenswaardige en goede beloning. Anderen zullen beloond worden voor hun slechte gedrag, en die beloning zal

natuurlijk de vorm aannemen van een straf voor hun gedrag. Het klinkt alsof hier bij de bema van Christus zowel de goeden als de slechten aanwezig zijn. De bewoordingen die hij hier gebruikt, namelijk:

Want wij moeten allen voor de rechterstoel van Christus openbaar worden, opdat ieder vergelding ontvangt voor wat hij door middel van zijn lichaam gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.

2 KORINTHE 5:10

21

Opstanding en oordeel over goed en kwaad

klinken eigenlijk enigszins als een echo van Jezus' eigen woorden in Johannes hoofdstuk 5, vers 28 en 29, waar Jezus zei:

Verwonder u daar niet over, want de tijd komt waarin allen die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen, en zij zullen eruitgaan: zij die het goede gedaan hebben, tot de opstanding ten leven, maar zij die het kwade gedaan hebben, tot de opstanding ter verdoemenis.

JOHANNES 5:28-29

Hier hebben we een dag waarop allen die in de graven zijn, naar buiten komen, goeden en slechten. Het is duidelijk dat ze naar buiten komen om geoordeeld te worden. Ze gaan naar de rechterstoel wanneer ze naar buiten komen. Waarom is dat duidelijk? Omdat:

wie goed doet, zal opstaan om te leven, en wie kwaad heeft gedaan, zal opstaan om veroordeeld te worden.

Er wordt een oordeel geveld dat onderscheid tussen hen maakt. En dat staat natuurlijk in de context van de opstanding.

Paulus heeft het hier in 2 Korinthe over de opstanding. Hij richt zich natuurlijk voornamelijk op de opstanding wat betreft de gevolgen ervan voor de christen: dat we overkleed zullen worden, dat we onsterfelijk gemaakt zullen worden, dat we verheerlijkt zullen worden. Dat hij hier de opstanding van de verlorenen en hun oordeel niet uitvoerig bespreekt, betekent niet dat hij zou ontkennen dat dit tegelijkertijd gebeurt. Zijn bedoeling is te vertellen welke uitwerking de leer van de opstanding en het oordeel op hem heeft als dienaar die regelmatig de dood onder ogen ziet. Hij is niet ontmoedigd, omdat hij deze hoop op de opstanding en het oordeel heeft. En voor de rechterstoel van Christus zullen we allemaal beloond worden voor alles wat we gedaan hebben, goed of slecht.

22

Het oordeel als drijfveer voor evangelisatie

Paulus geeft daarmee te kennen dat hij goed heeft gedaan, en daarom is hij niet bang voor de rechterstoel van Christus. Hij gaat er graag heen. Hij verlangt ernaar heen te gaan en bij de Heere te zijn en voor het oordeel te verschijnen. Maar er zijn natuurlijk mensen die kwaad doen, en het oordeel en de opstanding zullen voor hen niet gunstig zijn. En daarom zegt hij in vers 11:

Nu wij dus deze vrees voor de Heere kennen, bewegen wij de mensen tot het geloof; en voor God zijn wij openbaar geworden, maar ik hoop ook voor uw gewetens openbaar te zijn.

2 KORINTHE 5:11

De rechterstoel van Christus is voor de gelovige niet iets angstaanjagends. Het is iets troostrijks. De gelovige kan ernaar verlangen, zoals Paulus in vers 8 zegt:

Maar wij hebben goede moed en wij hebben er meer behagen in om uit het lichaam uit te wonen en bij de Heere in te wonen.

2 KORINTHE 5:8

en heengaan en voor het oordeel staan. We kunnen in het oordeel standhouden omdat we door Christus goed hebben gedaan. Dat is wat hij zegt. En we zullen bij het oordeel beloond worden omdat we goed of slecht hebben gedaan.

Sommigen hebben kwaad gedaan. Paulus hoort niet bij hen, en hij verwacht ook niet dat zijn lezers bij hen horen. Maar er zijn mensen die kwaad hebben gedaan, en zij krijgen met datzelfde oordeel te maken. En daarom:

omdat we weten hoe verschrikkelijk dat is, omdat we weten hoe angstaanjagend de Heer is, proberen we mensen te overtuigen.

Dat wil zeggen: omdat we het oordeel van God kennen, zijn we des te meer gemotiveerd om eropuit te gaan en mensen te overreden zich tot Christus te wenden.

23

Eeuwige pijniging of vernietiging

We moeten ervoor oppassen dat we ons besef van de verschrikking van de Heere niet afzwakken. Er is onder ons wat gespeculeerd over de verschillende mogelijkheden met betrekking tot de hel. Is de hel een eeuwige pijniging, of is het een pijniging gedurende een lange periode, gevolgd door vernietiging, of wat? Daarover bestaan verschillende opvattingen. En zoals ik eerder heb aangegeven, denk ik dat er Schriftgedeelten zijn die voor beide standpunten aangevoerd zouden kunnen worden. Het traditionele standpunt van eeuwige pijniging is ons natuurlijk veel bekender en heeft zijn ondersteunende Schriftteksten. Het idee van een langdurige straf in de hel, gevolgd door vernietiging, is ons veel minder vertrouwd. Toch zijn er waarschijnlijk ongeveer evenveel Schriftteksten die in die richting zouden kunnen wijzen. Er zijn verschillende Schriftgedeelten voor beide standpunten. We weten niet welk van beide juist is.

Aan de ene kant, als we zien dat de Schrift ruimte zou kunnen laten voor de ene of de andere mogelijkheid, dan zouden de meesten van ons, denk ik, als we het gevoel hadden dat we werkelijk konden kiezen, liever geloven dat de hel niet eeuwig is. Dat de hel een tijdelijk branden en een tijdelijke bestraffing zal zijn, gevolgd door vernietiging. Dat kunnen we gewoon gemakkelijker verdragen. Dat is gemakkelijker

voor ons gevoel van medeleven. Het is moeilijk om je voor te stellen dat iemand van wie we houden, die gestorven is en niet behouden is, voor eeuwig en eeuwig en eeuwig lijdt. En het kan een troost zijn om te denken: nou, misschien is er enige hoop, zelfs vanuit de Schrift zelf, dat zulke mensen niet voor eeuwig en eeuwig en eeuwig gepijnigd zullen worden. Stel je voor dat mijn dierbaren over een miljoen jaar nog steeds in de hel branden en gepijnigd worden, terwijl ik in de hemel van Christus geniet. Die gedachte is buitengewoon onaangenaam. Daarom zouden sommigen van ons de hoop kunnen blijven koesteren dat die andere opvatting misschien juist is. Omdat mensen geneigd zijn zonder goede grond de voorkeur te geven aan een opvatting die hun beter bevalt, zouden we onszelf zelfs van die andere opvatting kunnen overtuigen zonder reden te hebben om er honderd procent zeker van te zijn. We zouden kunnen zeggen: ‘Nou, nee, de hel is niet eeuwig. Die zal alleen tijdelijk zijn, en daarna zullen mensen ophouden met lijden en vernietigd worden.’

Wat ik wil zeggen, is dit: ik heb die andere opvatting niet overgenomen, maar ik heb haar ook niet verworpen. Ik zie haar als een mogelijke opvatting. Maar als we die andere opvatting overnemen, zouden we de neiging kunnen hebben om wat minder vurig te worden als het om evangelisatie gaat. Wanneer ik eraan dacht dat mensen voor eeuwig en eeuwig in de hel zouden branden, was die gedachte ondraaglijk. Ik wilde niets liever dan ervoor zorgen dat iedereen daaraan zou ontkomen. Maar als uiteindelijk, over een miljoen jaar, iedereen óf in de hemel zal zijn óf vernietigd zal zijn en helemaal niets meer zal ervaren, weet ik niet of hun bestemming mijn medeleven even sterk oproept. Toch zou dat wel zo moeten zijn.

Ik weet niet of de schrik des Heeren waarover Paulus sprak, verwijst naar een voorstelling van eeuwige pijniging in de hel zoals de traditionele christelijke kerk die heeft onderwezen, of dat hij die andere opvatting had. Welke opvatting Paulus ook had, die zou ik graag willen hebben. Voor zover ik weet, zegt hij het nergens duidelijk,

hoewel hij wel dingen zegt die op beide manieren opgevat kunnen worden. Wanneer hij het er in 2 Thessalonicenzen hoofdstuk 1, vers 9 over heeft dat mensen bij Jezus' komst het volgende zullen ondergaan:

Zij zullen als straf het eeuwig verderf ondergaan, weg van het aangezicht van de Heere en van de heerlijkheid van Zijn macht,

2 THESSALONICENZEN 1:9

Is dat vernietiging? Ophouden te bestaan? Dat is moeilijk te weten.

24

De ernst van verloren gaan

Maar het punt hier is dat we nooit, op welke manier dan ook, in de hoop de verschrikkingen van de gedachte aan een eeuwige hel te verminderen, die voorstelling zo mogen aanpassen dat de hel minder verschrikkelijk wordt. Iemand die zonder Christus sterft, iemand die verloren sterft en zich voor zijn zonden tegenover God moet verantwoorden, gaat een verschrikkelijk, verschrikkelijk lot tegemoet. Een lot dat naar Paulus' inzicht verschrikkelijk genoeg was om te rechtvaardigen dat hij elk comfort opgaf, zelfs zijn leven opgaf, om het Evangelie bij zo veel mogelijk mensen te brengen en mensen ertoe te bewegen te veranderen.

Als je ooit, als gevolg van je studie en overdenking, voor die andere opvatting van de hel kiest, laat me je dan waarschuwen: laat dat nooit je vastberadenheid verzwakken. Het is wat gemakkelijker om te denken dat dierbaren, of zelfs mensen die we niet kennen en van wie we niet houden, niet voor eeuwig en eeuwig zullen branden. Maar het is nog steeds niet erg troostrijk om te weten dat ze überhaupt zullen branden of überhaupt zullen lijden. Bovendien staat niet alleen hun lijden op het spel; het gaat

ook om Gods lijden. Want zelfs als een mens, laten we zeggen, tien jaar in de hel zou branden en daarna vernietigd zou worden en niet meer zou lijden, lijdt God voor eeuwig onder het verlies van die persoon.

De Heere vertraagt de belofte niet (zoals sommigen dat als traagheid beschouwen), maar Hij heeft geduld met ons en wil niet dat enigen verloren gaan, maar dat allen tot bekering komen.

2 PETRUS 3:9

God is de verliezer. God is Degene Die in zekere zin beroofd wordt. Het is tragisch dat iemand die God voor Zijn heerlijkheid heeft gemaakt, door opstandigheid en zonde voor Hem verloren gaat, en het is iets verschrikkelijks.

De schrik des Heeren is een interessante uitdrukking die Paulus hier gebruikt. Ze is waarschijnlijk gewoon verwant aan de heel gebruikelijke Bijbelse uitdrukking ‘de vreze des Heeren’, misschien wat versterkt.

[Vertalersnoot: De gebruikte Engelse vertaling heeft in 2 Korinthe 5:11 ‘terror of the Lord’, hier weergegeven als ‘schrik des Heeren’. De spreker vergelijkt dit met ‘fear of the Lord’, ‘vreze des Heeren’. De HSV heeft in dit vers ‘vrees voor de Heere’.] De gedachte is dat er een rechterstoel is. Wie kwaad hebben gedaan, zullen een vergelding ontvangen voor hun slechte daden. Dat is iets verschrikkelijks om bij stil te staan. Omdat we die schrik kennen, willen we niemand daarheen zien gaan zonder ons in te spannen om hen tot iets anders te bewegen. Daarom, omdat we de schrik des Heeren kennen, proberen we mensen zo goed mogelijk te overtuigen.

25

Paulus beroept zich op het geweten

Er staat:

Nu wij dus deze vrees voor de Heere kennen, bewegen wij de mensen tot het geloof; en voor God zijn wij openbaar geworden, maar ik hoop ook voor uw gewetens openbaar te zijn.

2 KORINTHE 5:11

Het geweten, weet je nog, daar hebben we het een en ander over gezegd toen we hoofdstuk 4 bespraken. Paulus kan niet bewijzen dat hij degene is die gelijk heeft. Misschien kan hij dat wel. Maar er waren in Korinthe enkele tegenstanders van Paulus. Als de Korintheïers ervoor kiezen hen te geloven, kan Paulus niets doen om hen ervan te overtuigen dat hij gelijk heeft en zijn tegenstanders ongelijk hebben. Het enige wat hij kan doen, zoals hij in hoofdstuk 4, vers 2 zei, is:

Integendeel, wij hebben de schandelijke, verborgen praktijken verworpen; wij wandelen niet in bedrog en vervalsen ook niet het Woord van God, maar door het openbaar maken van de waarheid bevelen wij onszelf aan bij elk menselijk geweten, in de tegenwoordigheid van God.

2 KORINTHE 4:2

Hij zei in 2 Korinthe 4:2:

We hebben gebroken met alles wat stiekem en beschamend is, we gaan niet sluw te werk en verdraaien Gods woord niet, maar door de waarheid openlijk te laten zien, laten we het aan ieders geweten over om ons te beoordelen, onder Gods ogen.

Gewoon onszelf laten zien zoals we zijn en ieders geweten laten bepalen wat het van hem vindt, wat het van Paulus en van zijn boodschap vindt.

Dat zegt hij ook in hoofdstuk 5, vers 11:

Ik vertrouw erop.

We hopen dat jullie geweten ons heeft goedgekeurd. We hopen dat jullie en jullie geweten weten dat wij gelijk hebben. Vers 12:

26

Paulus verdedigen tegenover zijn tegenstanders

Want wij bevelen onszelf niet opnieuw bij u aan, maar wij geven u een aanleiding tot roem over ons, opdat u iets te zeggen zou hebben tegen hen die in het uiterlijke roemen en niet in wat er in het hart leeft.

2 KORINTHE 5:12

Wat Paulus hier zegt, is dat hij zojuist veel heeft gezegd over zijn bediening, zijn zuiverheid, zijn integriteit en wat hij tot stand heeft gebracht. Maar hij doet dat niet om zichzelf aan te bevelen. Denk terug aan hoofdstuk 3, vers 1. Daar zei hij dat hij bij deze mensen geen aanbevelingsbrieven nodig had. Ze kenden hem goed. Het zou niet nodig moeten zijn dat hij zijn eigen aanbevelingsbrief over zichzelf schrijft, en dat is ook niet wat hij werkelijk probeert te doen.

Hij zegt: de reden dat ik dit schrijf, is dat ik weet dat er onder jullie sommigen zijn — en dat zijn de tegenstanders van Paulus daar in de gemeente — die zich beroemen op het vlees. Dat wil zeggen, ze letten op die uiterlijke bijzonderheden van iemand. Ze kijken niet naar het hart. Als ze dat wel deden, zou ik jullie niet al die dingen hoeven te vertellen die ik uiterlijk meemaak. Jullie zouden mijn hart kennen, en dat zou het enige zijn wat ertoe doet. Maar er zijn mensen die niet om het hart geven. Ze kijken alleen naar de buitenkant. Ze kijken naar het vlees. Ze kijken naar wat iemand heeft bereikt, wat hij heeft geleden, hoe hij zich uiterlijk vertoont.

En daarom vertel ik het jullie, zodat jullie iets kunnen zeggen om mij te verdedigen wanneer jullie tegenover zulke mensen staan. Jullie kunnen je op mij beroemen. Met andere woorden, jullie hoeven je niet te schamen om in het conflict aan mijn kant te staan.

Als iedereen zich alleen om iemands hart bekommerde, zegt Paulus, zou ik mezelf niet hoeven te verdedigen. Mijn hart is rein voor God, en iedereen die mij kent, weet dat. Maar deze mensen trekken dat in twijfel, en ze willen iets weten over uiterlijke dingen. Daarom vertel ik jullie over mijn uiterlijke dingen. Ik maak deze worstelingen mee, deze verdrukkingen. Ik lijd zulke dingen voor Christus.

Dat is zijn roem, maar hij doet het niet om zichzelf aan te bevelen. Hij doet het opdat degenen die hem in Korinthe verdedigen, zich niet hoeven te schamen, maar iets kunnen zeggen als antwoord aan degenen die op dit soort zaken letten.

27

Paulus buiten zichzelf voor God

Want wanneer wij buiten onszelf zijn, dan is dat voor God; en wanneer wij bij ons verstand zijn, dan is dat voor u.

2 KORINTHE 5:13

Commentatoren weten eigenlijk niet goed wat Paulus hier precies zegt, en vertalers ook niet. Er zijn verschillende vertalingen die dit proberen te verduidelijken. Wat bedoelt hij met:

Als we buiten onszelf zijn, is dat voor God.

Sommigen denken dat Paulus hier zinspeelt op een van de punten van kritiek op hem: dat hij gek is, dat hij krankzinnig is. Dat betekent 'buiten zichzelf'. Als iemand buiten zichzelf is, betekent dat dat hij krankzinnig is.

Jezus' eigen familie dacht eens dat Hij buiten Zichzelf was, in Markus hoofdstuk 3, omdat Hij niet at. Hij predikte dag en nacht en nam geen tijd om te slapen of te eten. En toen Zijn familie hiervan hoorde, staat er dat ze zeiden:

Hij is buiten Zichzelf.

MARKUS 3:21

En ze gingen op weg om Hem mee te nemen, maar dat lukte hun niet. Ze dachten dat Hij gek was omdat Hij zo bezeten was — zo bezeten dat Hij maaltijden en slaap oversloeg.

Iets verderop gaan we lezen dat Paulus hetzelfde soort dingen deed. In hoofdstuk 6 beschrijft hij zijn eigen ervaringen. In vers 5 beschrijft hij zijn omstandigheden:

in slagen, in gevangnissen, in oproer, in ingespannen arbeid, in nachten zonder slaap, in vasten,

2 KORINTHE 6:5

Dus net als Jezus, Die soms geen tijd nam om te eten of te slapen, neemt Paulus soms geen tijd om te eten of te slapen. En zoals sommige mensen dachten dat Jezus buiten Zichzelf was, of gek, bezeten van Zijn bediening, zo zouden sommige mensen ook tegen Paulus kunnen aankijken.

Nu kan dit iets zijn wat zijn critici specifiek tegen hem hebben ingebracht: dat hij buiten zichzelf was, dat hij een bezeten man is. Of het kan iets zijn wat de Korintheërs zelf zich soms afvroegen. Niet zozeer dat zijn critici dit als kritiek naar voren brachten, maar dat hij er soms voor iedereen uitzag alsof hij een beetje gek was.

Sommige commentatoren hebben geopperd dat de beschuldiging dat hij buiten zichzelf was, misschien voortkwam uit extatische momenten of iets dergelijks tijdens zijn prediking. Dat hij zo emotioneel of zelfs geestelijk kon worden, dat hij misschien in een soort trance raakte en begon te profeteren. Eigenlijk lijkt hij iets verderop in hoofdstuk 6 zoiets te doen, vooral in de verzen 16 tot en met 18. Hij gaat als het ware

over in een profetische godsspraak. Ik zeg niet dat hij in trance raakte of iets dergelijks, maar hij houdt op als zichzelf te spreken en begint te spreken zoals een profeet spreekt.

Als Paulus zulke dingen deed wanneer hij voor een publiek predikte, zo wordt geopperd, leek het misschien alsof hij aanvallen van waanzin had, of aanvallen waarbij hij afwisselend wel en niet bij zijn verstand was. En daarom beschuldigden sommigen hem ervan dat hij gek was of buiten zichzelf. Ik kan natuurlijk niet beweren dat ik het antwoord weet. De commentatoren weten het niet en ik weet het ook niet. Maar ik denk dat ik ertoe neig te geloven dat hij misschien bedoelt dat hij soms een gek lijkt, alleen maar omdat hij zo bezeten is van wat hij doet. Hij is er zo door bezeten omdat hij de schrik des Heeren kent. En hij zet zich dag en nacht in, waarbij hij zelfs maaltijden en slaap overslaat, om mensen ervan te overtuigen dat ze dat verschrikkelijke vooruitzicht moeten vermijden: onvoorbereid voor de rechterstoel van Christus staan. Soms is hij er zo door bezeten dat mensen misschien denken dat hij een beetje ontspoord is. Maar hij zegt:

28

IJver voor God en redelijk onderwijs

Als ik buiten mezelf ben, is dat voor God.

En is God dat niet waard? Als er iemand is voor wie je fanatiek mag zijn, dan is het God. Iemand die fanatiek is voor God hoeft zich daar niet voor te schamen, al gebruiken mensen het woord 'fanatiek' als een scheldwoord wanneer ze zo iemand beschrijven. Mensen zeggen: 'Je bent een fanaticus.' Nou, iemand hoeft niet alleen fanatiek te zijn als het om God gaat. Een fanaticus is over het algemeen iemand die, denk ik, volgens sommigen overdreven ijverig is of bezeten is van ijver voor iets.

Als je erover nadenkt: mensen krijgen kritiek omdat ze godsdienstfanaten zijn, maar ze krijgen bijvoorbeeld maar heel zelden kritiek omdat ze sportfanaten zijn, of fanatiek zijn in hun enthousiasme voor surfen of rock-'n-roll. Ga naar een rockconcert en in veel gevallen krijg je het gevoel dat je tussen een stel fanatici staat. Ze zijn fanatiek enthousiast over hun muzikale helden. Je gaat naar een sportwedstrijd en het

publiek staat afwisselend te schreeuwen, met vlaggen te zwaaien en dingen te gooien, of zit rustig op zijn plaats. Wanneer ze zo opgewonden raken, zijn ze dan niet fanatiek? Zijn ze dan niet overdreven ijverig?

Mensen kunnen zich voor allerlei dingen fanatiek inzetten. En bij veel daarvan zouden ze zich voor die fanatieke inzet moeten schamen, omdat die dingen zo veel ijver niet waard zijn. Wat is er aan een rockconcert of aan een sportwedstrijd dat rechtvaardigt dat iemand zich zo laat meeslepen en er zo intens enthousiast over is? Dat zijn voorbijgaande dingen die in het grote geheel heel weinig waarde hebben. Maar God, behoud, eeuwig leven, dat zijn dingen waar je enthousiast over mag worden. Waarom zou iemand het verwijt krijgen dat hij zich fanatiek inzet voor het christendom? Dat is iets waar je ijverig voor mag zijn, iets met eeuwige gevolgen en eeuwige betekenis. Waarom zou hij dat verwijt krijgen terwijl andere mensen geen kritiek krijgen omdat ze zich fanatiek inzetten voor dingen die veel minder belangrijk zijn en hun fanatisme zeker niet waard zijn?

Nou, het is mogelijk dat Paulus zich verdedigt omdat hij een fanaticus is. Sommige mensen beschouwen fanatici als onevenwichtig, buiten zichzelf, misschien een beetje gek. Maar hij zegt dat als hij dat is, het voor God is.

Want wanneer wij buiten onszelf zijn, dan is dat voor God; en wanneer wij bij ons verstand zijn, dan is dat voor u.

2 KORINTHE 5:13

En verder vind ik het niet nodig om me daarvoor te verdedigen. Wat mij betreft spreekt het vanzelf dat fanatiek zijn voor God gerechtvaardigd is. Maar hij zegt:

Als we ons gezonde verstand gebruiken, is dat voor jullie.

Wanneer ik niet fanatiek bezig ben, wanneer ik met je redeneer, wanneer ik je onderwijs, wanneer ik je een verstandelijk betoog voorleg, dan doe ik dat voor jouw bestwil.

Toch maakt dit het vers nog niet gemakkelijk. Commentatoren breken zich er het hoofd over, en het is niet helemaal duidelijk wat hij bedoelt wanneer hij zegt:

Als we buiten onszelf zijn, of:

Als we ons gezonde verstand gebruiken.

Het kan eenvoudig zo zijn dat sommigen denken dat Paulus buiten zichzelf is, terwijl anderen op datzelfde moment denken dat hij goed bij zijn verstand is. Misschien is het niet zo dat hij de ene keer onverstandig lijkt en de andere keer verstandig. Misschien is hij altijd dezelfde man, en noemen mensen hem verschillende dingen omdat ze vanuit verschillende gezichtspunten naar hem kijken. Sommigen noemen hem een gek en andere mensen vinden hem buitengewoon redelijk. Degenen die hem redelijk vinden, hebben baat bij hem. Als ik goed bij mijn verstand ben, is dat voor jullie bestwil. Als je mij redelijk vindt, zul je van me leren, zul je er iets aan hebben, zul je er baat bij hebben. Maar degenen die mij een gek vinden, zullen er geen baat bij hebben, maar God zal het waarderen. Ik zal een gek zijn voor God, een dwaas voor Christus, wat dan ook. Het is niet zo gemakkelijk om precies vast te stellen wat er met dat vers wordt bedoeld.

29

Christus' dood als onze plaatsvervangende dood

Nu vers 14:

Want de liefde van Christus dringt ons, die tot dit oordeel gekomen zijn: als Eén voor allen gestorven is, dan zijn zij allen gestorven. En Hij is voor allen gestorven, opdat zij die leven, niet meer voor zichzelf zouden leven, maar voor Hem Die voor hen gestorven en opgewekt is. Zo kennen wij vanaf nu niemand naar het vlees; en al hebben wij Christus naar het vlees gekend, dan kennen wij Hem nu zo niet meer. Daarom, als iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping: het oude is voorbijgegaan, zie, alles is nieuw geworden. En dit alles is uit God, Die ons met Zichzelf verzoend heeft door Jezus Christus, en ons de bediening van de verzoening gegeven heeft. God was het namelijk Die in Christus de wereld met Zichzelf verzoende, en aan hen hun overtredingen niet toerekende; en Hij heeft het woord van de verzoening in ons gelegd. Wij zijn dan gezanten namens Christus, alsof God Zelf door ons smeekt. Namens Christus smeken wij: laat u met God verzoenen. Want Hem Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid van God in Hem.

2 KORINTHE 5:14-21

Er staat nu zoveel in deze passage dat ik eraan wanhoop of ik het allemaal kan behandelen. Maar ik zal sommige dingen kort moeten behandelen die eigenlijk een veel uitvoeriger behandeling zouden verdienen. Paulus zegt in vers 14 en 15 dat we als het ware gedrongen worden om ons te gedragen zoals we doen, te prediken zoals we

doen en mensen te overtuigen en te overreden zoals we doen, vanwege onze theologische vooronderstellingen. Hij zegt: mijn theologische stelling, mijn oordeel is dit. Mijn inzicht, mijn mening is dit:

dat als één persoon voor alle mensen is gestorven, alle mensen dus zijn gestorven.

Wat bedoelt hij daarmee? In de King James staat:

Als één voor iedereen is gestorven, was iedereen dus dood.

Maar dat is een minder goede vertaling. ‘All died’, ‘allen zijn gestorven’, is de nauwkeurigere vertaling.

Als je het zou opvatten als ‘all were dead’, ‘allen waren dood’ — als Eén voor allen gestorven is, dan waren allen dood — dan hebben sommige geleerden die het zo opvatten, onder wie Johannes Chrysostomus, een theoloog uit het oude oosterse christendom, gemeend dat Paulus zei dat iedereen geestelijk dood was. En omdat iedereen geestelijk dood was, moest Christus voor iedereen sterven. Maar zo staat het er eigenlijk niet. Er staat niet:

Als één voor iedereen is gestorven, was iedereen dus dood, maar:

Als één voor iedereen is gestorven, is iedereen dus gestorven.

Dit betekent kennelijk dat, als er van Christus gezegd wordt dat Hij voor iedereen gestorven is, Hij dus onze Vertegenwoordiger was en dat in Hem alle mensen gestorven zijn. Als Hij voor allen gestorven is, dat wil zeggen in de plaats van allen, dan moeten we oordelen dat allen in Hem, in de persoon van hun Vertegenwoordiger, gestorven zijn. Hij is plaatsvervangend voor ons gestorven. Zijn dood was onze dood.

Dat is iets positiefs. De dood wordt meestal als iets slechts beschouwd. Maar als het erom gaat dat iemand voor God staat, dan geldt:

Want het loon van de zonde is de dood, maar de genadegave van God is eeuwig leven, door Jezus Christus, onze Heere.

ROMEINEN 6:23

Daarom moeten we allemaal het doodvonnis verwachten, tenzij het natuurlijk al voltrokken is. Voor de christen is dat zo, want doordat Hij voor allen gestorven is, zijn wij allemaal gestorven. Dat betekent dat we niet tweemaal voor hetzelfde vergrijp berecht worden. De straf voor de zonde, namelijk de dood, is in ons geval al ondergaan. De dood ligt niet meer vóór ons. De lichamelijke dood wel, maar de uiteindelijke dood niet. Wij hebben het voordeel dat we in Hem gestorven zijn in plaats van zelf te moeten sterven. In plaats van dat we zelf deze doodstraf ondergaan, heeft een Vertegenwoordiger die ondergaan. Als er gezegd wordt dat Hij voor allen gestorven is, dan moet het zo zijn dat allen in Hem gestorven zijn. Doordat Hij dat heeft gedaan, komt het voordeel daarvan aan allen ten goede.

30

Voor allen gestorven of voor uitverkorenen

Een van de grote geschilpunten hierover betreft de uitleg van de arminiaan tegenover die van de calvinist. De arminiaan gelooft natuurlijk dat Jezus voor alle mensen gestorven is. De calvinist gelooft dat Jezus alleen voor de uitverkorenen gestorven is, dat God nooit de bedoeling heeft gehad dat Jezus voor iemand anders dan de uitverkorenen zou sterven. Paulus zegt:

Want de liefde van Christus dringt ons, die tot dit oordeel gekomen zijn: als Eén voor allen gestorven is, dan zijn zij allen gestorven.

2 KORINTHE 5:14

Dat klinkt in eerste instantie als een arminiaanse uitspraak. Christus is voor allen gestorven, niet alleen voor de christenen, maar voor alle mensen.

Maar dan kan de calvinist antwoorden: ‘Maar Paulus zei:

als Christus voor iedereen is gestorven, is iedereen dus gestorven.

Dus Paulus gaat ervan uit dat allen in Christus gestorven zijn, en dat kan alleen op christenen slaan. Daarom moet “allen” hier niet alle mensen betekenen, maar alleen alle christenen. Het woord “allen” slaat in beide zinsdelen op dezelfde mensen. Als Christus voor allen gestorven is, dan zijn diezelfde allen gestorven. Dus degenen voor wie Jezus gestorven is, zijn gestorven.’ Het argument is dat alleen van christenen gezegd kan worden dat ze in Christus gestorven zijn. Alleen christenen hebben gedeeld in Zijn dood en Zijn opstanding, en daarom betekent ‘allen’ hier alleen de uitverkorenen. Het betekent niet alle mensen, met inbegrip van degenen die niet uitverkoren zijn.

Dit was daadwerkelijk een argument dat een calvinist in een debat met mij gebruikte. En mijn antwoord is dat er in vers 19 staat:

God was het namelijk Die in Christus de wereld met Zichzelf verzoende, en aan hen hun overtredingen niet toerekende; en Hij heeft het woord van de verzoening in ons gelegd.

2 KORINTHE 5:19

De gemeente is nooit de wereld genoemd. De uitverkorenen zijn nooit de wereld genoemd. Hoewel zij denken van wel, want op één plaats in 1 Johannes staat:

En Hij is een verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden van de hele wereld.

1 JOHANNES 2:2

en de calvinist zegt: ‘Nou, de hele wereld betekent daar de hele wereld van de uitverkorenen.’ Maar dat is gewoon een gekunstelde constructie.

In de hele Schrift staat de wereld altijd tegenover de uitverkorenen. Jezus zei:

Als u van de wereld zou zijn, zou de wereld het hare liefhebben, maar omdat u niet van de wereld bent, maar Ik u uit de wereld heb uitverkoren, daarom haat de wereld u.

JOHANNES 15:19

De wereld is niet hetzelfde als de uitverkorenen. Het is de hele mensheid, en in het bijzonder degenen die geen christenen zijn. Maar er staat:

God was in Christus de wereld met Zichzelf aan het verzoenen, zonder mensen hun overtredingen aan te rekenen, en heeft ons de boodschap van verzoening toevertrouwd.

Aan wie prediken wij dat? We prediken het natuurlijk aan de wereld.

Maar waar het hier om gaat, is dat de dood van Christus kennelijk iets voor alle mensen tot stand heeft gebracht. Dat is tenminste één mogelijkheid. Laat ik je de twee mogelijkheden geven. De ene is de calvinistische mogelijkheid, en die houdt in dat de wereld hier alleen de wereld van de uitverkorenen betekent. En dat 'allen' in vers 15 en vers 14 alleen alle uitverkorenen betekent, al degenen die met Christus gestorven zijn.

31

Verzoening voor allen en persoonlijke zonde

De andere mogelijkheid is dat de verzoening door Christus universeel was, en zelfs veel universeler dan de meeste evangelische christenen van arminiaanse richting werkelijk hebben overwogen. Dat wil zeggen dat toen Christus stierf, de hele mensheid werkelijk stierf, in de zin dat allen werden behouden. Dat betekent niet dat allen uiteindelijk behouden zullen worden, maar Christus' dood was voor alle mensen. Daarom rekende Hij hun zonden hun niet toe. Hij verzoende hen met Zichzelf. Als dat voor de hele wereld geldt, waarom is dan niet de hele wereld verzoend? Alle mensen komen op een bepaald moment in hun leven tegen God in opstand en keren zich van God af. De implicaties van wat ik zeg, zijn op zijn minst mogelijkheden. Zijn woorden laten dit toe. Ik ken niets in de Schrift dat dit zou uitsluiten: dat God iedereen heeft behouden, maar dat wij onszelf verloren laten gaan. Een kind zou dus behouden geboren worden, verzoend met God geboren worden, geboren worden als iemand die met Christus gestorven is. Alle kinderen. Maar wanneer een kind zich van God afkeert, wanneer iemand een leeftijd bereikt waarop hij verantwoordelijk kan worden gehouden en zich welbewust van God kan afkeren, werpt die persoon elk behoud dat hij had van zich af.

Het verschil tussen die opvatting en de calvinistische opvatting is volkomen. De calvinistische opvatting, en ook die van veel arminianen, is dat alle kinderen schuldig geboren worden. Alle kinderen worden als het ware veroordeeld geboren. Mensen worden aanvankelijk verloren geboren en worden alleen behouden als ze ergens in de loop van hun leven gevonden worden en het Evangelie aannemen. Volgens deze andere opvatting zou Christus, vanwege de verstrekkende, universele verdiensten van wat Hij heeft gedaan, daadwerkelijk allen hebben behouden. Hij stierf voor allen, en:

En Hij is voor allen gestorven, opdat zij die leven, niet meer voor zichzelf zouden leven, maar voor Hem Die voor hen gestorven en opgewekt is.

2 KORINTHE 5:15

Maar uiteindelijk zondigt iedereen daartegen. Tenzij ze zich bekeren van het feit dat ze dat gedaan hebben en tot Christus komen, zullen ze het behoud dat Hij voor allen heeft verworven niet ervaren.

32

Adam en Christus: gevolgen voor alle mensen

Laat me je wijzen op nog een vers als dit, in Romeinen hoofdstuk 5. Daar wordt de taal op een heel vergelijkbare manier gebruikt en spelen eveneens dezelfde variabelen een rol, de calvinistische tegenover de arminiaanse variabelen. In Romeinen hoofdstuk 5, vers 18 staat:

Zoals dus door één overtreding de veroordeling gekomen is over alle mensen tot veroordelen, zo komt ook door één rechtvaardigheid de genade over alle mensen tot rechtvaardiging van het leven.

ROMEINEN 5:18

Met 'één overtreding' wordt die van Adam bedoeld; 'één rechtvaardigheid' verwijst naar de rechtvaardige daad van Christus.

Hier zal de calvinist zeggen dat 'de genade over alle mensen' alleen alle uitverkoren mensen betekent, omdat deze genadegave tot rechtvaardiging ten leven leidt. Wat doen ze dan met de woorden 'alle mensen' in de voorgaande zinsnede? Het lijkt erop dat Paulus een rechtstreekse parallel trekt. Wat Adam deed, had gevolgen voor alle mensen, en wat Christus deed, had gevolgen voor alle mensen. Als we 'alle mensen' in het tweede geval willen beperken tot degenen die in Christus zijn, alleen christenen, met andere woorden mensen die uiteindelijk christen worden, dan kunnen we 'allen' met betrekking tot Adam evenmin universeel opvatten. Ofwel 'allen' is universeel, ofwel 'allen' is niet universeel.

Is door Adam de dood tot alle mensen gekomen, zonder uitzondering? Ja, zonder uitzondering. Is door Christus het leven tot alle mensen gekomen, zonder uitzondering? Zo niet, dan is er geen parallellisme in Paulus' uitspraak, die zo is opgebouwd dat het klinkt alsof hij die als een parallel bedoelt. Adam deed iets wat alle mensen betrof, en Christus deed iets wat alle mensen betrof. Met wat voor verwrongen logica zouden we kunnen zeggen dat 'alle mensen' met betrekking tot Adams zonde alle mensen zonder uitzondering moet betekenen, maar dat 'alle mensen' met betrekking tot Christus' daden alleen slaat op degenen die uiteindelijk christen worden?

Ik onderwijs hier geen universalisme. Ik geloof dat veel mensen naar de hel zullen gaan. Ik geloof niet dat alle mensen behouden zullen worden. Maar wat ik voorstel, is dat Paulus misschien zegt, en zo klinkt het voor mij, dat Christus, toen Hij stierf, voor alle mensen stierf en voor ieder mens behoud verwierf. Maar door opstandigheid, door bewuste keuzes enzovoort vervreemden mensen zich van God, hoewel ze ter wereld komen met de weldaden van Christus' verzoening, met de weldaden van Christus' verzoening die op hen rusten. Op een bepaalde leeftijd, wanneer ze oud genoeg zijn om tegenover God volledig verantwoordelijk te zijn voor hun daden, vervreemden hun opzettelijke zonden tegen God hen van God, en daardoor zullen ze verloren gaan. De meeste mensen zijn verloren, tenzij ze tot God terugkeren.

Ik hoop dat dat niet te verwarrend is, maar dat is naar mijn idee een natuurlijkere manier om Paulus' woorden te begrijpen. Het gaat alleen in tegen wat gewoonlijk wordt gedacht, omdat we in een sterk door het calvinisme beïnvloede kerkelijke samenleving leven. Maar ik wil hierop wijzen: de calvinist gelooft dat iedereen voor wie Jezus gestorven is, onvermijdelijk behouden wordt. Ze geloven dat Christus alleen voor de uitverkorenen gestorven is en dat de uitverkorenen daarom onvermijdelijk behouden worden. De calvinist zou zeggen dat Jezus niet gestorven is om behoud alleen maar mogelijk te maken, maar dat Jezus gestorven is om daadwerkelijk behoud te verwerven. En Zijn dood heeft behoud voor de uitverkorenen verworven, zeggen ze. Hij heeft behoud niet alleen voor iedereen tot een mogelijkheid gemaakt, maar Hij heeft daadwerkelijk behoud zeker gesteld en verworven voor die weinigen voor wie Hij gestorven is.

33

De oproep om Gods verzoening te aanvaarden

Ik kan dat niet in deze passage zien, want hoewel er in vers 19 staat:

God was het namelijk Die in Christus de wereld met Zichzelf verzoende, en aan hen hun overtreddingen niet toerekende; en Hij heeft het woord van de verzoening in ons gelegd.

2 KORINTHE 5:19

heeft God de wereld zeker verzoend. Werd daarmee hun verzoening verworven? Zo klinkt het wel, maar kijk naar vers 20:

Wij zijn dan gezanten namens Christus, alsof God Zelf door ons smeekt. Namens Christus smeken wij: laat u met God verzoenen.

2 KORINTHE 5:20

maar we moeten je nog steeds smeken om de stap te zetten, om je met God te laten verzoenen, om de keuze te maken. We smeken je, we dringen bij je aan. Het is alsof God bij je aandringt:

Laat je alsjeblieft met God verzoenen.

maar de wereld heeft zichzelf van God vervreemd en moet zich, naar het schijnt, uit eigen keuze opnieuw laten verzoenen, of door een individuele keuze het voordeel van de verzoening aanvaarden.

Maar Paulus geeft niet aan dat de mensen voor wie God Jezus heeft gezonden om hen te verzoenen, automatisch verzoend zijn. Of dat het vaststaat dat dit voor hen verworven is en zeker is. Hij smeekt mensen, hij dringt bij mensen aan. God Zelf dringt bij mensen aan om de voorwaarden van de verzoening te aanvaarden. Waarom zou Hij die moeite doen? Waarom er zoveel emotie aan besteden als het vaststaat, als het al gebeurd is?

Ik denk dat Paulus van mening was dat Jezus voor alle mensen op aarde is gestorven. Hij heeft behoud verworven, in beginsel voor alle mensen, en de wereld werd met Hem verzoend. Maar het probleem is dat ieder mens in de wereld er zelfzuchtig voor kiest zich van God af te keren en zichzelf daardoor van Hem vervreemdt. Deze manier om ernaar te kijken heeft eigenlijk alleen invloed op hoe we de toestand begrijpen van zuigelingen, denk ik, en van degenen die nog niet de leeftijd hebben bereikt waarop ze verantwoordelijk gehouden kunnen worden.

Ik zal meer over deze verzen moeten zeggen, want er staan hier verschillende prachtige verzen waar we nog geen commentaar op hebben gegeven. We zullen hoofdstuk 5 weer oppakken en verdergaan met hoofdstuk 6.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 2 Korinthe 4:16-18
- 2 Korinthe 5:1
- 2 Korinthe 4:8
- 2 Korinthe 4:10
- 2 Korinthe 4:8-11
- 2 Korinthe 1:9

- 2 Korinthe 12:9
- Filippenzen 1:21
- Psalmen 23:6
- 2 Korinthe 4:17
- 2 Korinthe 5:2-5
- Romeinen 8:22-23
- 2 Korinthe 5:2
- 1 Korinthe 15:42
- 1 Korinthe 15:42-44
- 1 Korinthe 15:51
- Filippenzen 3:20-21
- Openbaring 21:22
- 1 Korinthe 3:16-17
- 1 Timotheüs 3:15
- 1 Korinthe 6:15
- 1 Korinthe 6:19
- 1 Petrus 2:5
- Genesis 3:22
- 2 Korinthe 5:5
- Romeinen 8:23
- 2 Korinthe 5:6-8
- Markus 5:39
- Johannes 11:11
- 1 Korinthe 15:51-54
- 1 Thessalonicenzen 4:14
- 2 Korinthe 5:6
- Mattheüs 28:20
- 2 Korinthe 5:7
- 2 Korinthe 5:8
- Openbaring 21:4
- Filippenzen 1:21-24
- Filippenzen 1:25
- 2 Korinthe 5:9
- 2 Korinthe 5:10

- Mattheüs 25:31
- 2 Timotheüs 4:14
- Johannes 5:28-29
- 2 Korinthe 5:11
- 2 Thessalonicenzen 1:9
- 2 Petrus 3:9
- 2 Korinthe 4:2
- 2 Korinthe 5:12
- 2 Korinthe 5:13
- Markus 3:21
- 2 Korinthe 6:5
- 2 Korinthe 5:14-21
- Romeinen 6:23
- 2 Korinthe 5:14
- 2 Korinthe 5:19
- 1 Johannes 2:2
- Johannes 15:19
- 2 Korinthe 5:15
- Romeinen 5:18
- 2 Korinthe 5:20

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.